

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 13-10-59352

ניתן ביום 21 אוגוסט 2014

המערערת והמשיבה שכנגד

ידיעות אינטרנט בע"מ (שותפות רשומה)

-

המשיבה והמערערת שכנגד

הסתדרות העובדים הכללית החדשה -
ארגון העיתונאים בישראל

לפני: סגנית הנשיא ורדה וירט ליבנה, השופטת רונית רוזנפלד, השופטת לאה גליקסמן
נציג ציבור (עובדים) מר שי צפריר, נציג ציבור (מעסיקים) מר משה מרבך

בשם ידיעות אינטרנט בע"מ – עו"ד אריאל שמר, עו"ד אשר סלע, עו"ד ענת בש
בשם ההסתדרות – עו"ד מורן סבוראי, עו"ד אמיר בשה, עו"ד ענת גוטמן-מרום

פסק דין

השופטת לאה גליקסמן:

1. לפנינו ערעור וערעור שכנגד על פסק דינו של בית הדין האזורי בתל אביב (ס"ק 44297-08-13; השופט דורי ספיבק ונציגי הציבור גב' עדנה גרוס ומר רן ורדי), אשר עסק בהתארגנות ראשונית אצל המערערת (להלן – Ynet). קביעתו העיקרית של בית הדין האזורי היא כי יש להכיר בעיתונאים עובדי Ynet כיחידת מיקוח זמנית, לתקופה בת שנתיים, וכי המשיבה (להלן – ההסתדרות) היא הארגון היציג של עיתונאי Ynet במסגרת יחידת המיקוח הזמנית.

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

הרקע העובדתי:

2. בחודש ינואר 2012 הוקם בהסתדרות "ארגון העיתונאים בישראל" (להלן: **ארגון העיתונאים** או **הארגון**). על פי תקנון הארגון, הוא פועל במסגרת ההסתדרות כהסתדרות מקצועית. בין היתר, מאגד הארגון עיתונאים בכלי התקשורת השונים על מנת לחתום על הסכמי עבודה קיבוציים באותם כלי תקשורת.
3. Ynet היא שותפות רשומה המפעילה את אתר האינטרנט Ynet, שהוקם בשנת 2000. בעת הדיון בבית הדין האזורי הועסקו ב - Ynet כ- 242 עובדים. מאז הקמת Ynet ועד ראשית שנת 2012 לא פעלו בה ארגוני עובדים, ולא התקיימו בה יחסי עבודה קיבוציים, לרבות חתימה על הסכמים קיבוציים.
4. בסמוך למועד הקמת ארגון העיתונאים החלה קבוצת עיתונאים ב-Ynet לפעול על מנת לצרף לארגון כמה שיותר מעיתונאי Ynet. זאת, במטרה להכריז על יציגות ולפתוח במשא ומתן קיבוצי.
5. ביום 19.2.2012 פנתה ההסתדרות לראשונה לבית הדין האזורי בעניין ההתארגנות הראשונית ב-Ynet, בבקשת צד בסכסוך קיבוצי שעניינה פיטוריו של מר תני גולדשטיין (ס"ק (ת"א) 32893-02-12; להלן – **פרשת גולדשטיין**). בבקשה טענה ההסתדרות כי מר תני גולדשטיין פוטר על רקע פעילותו בהתארגנות עובדים. בפסק הדין מיום 22.4.2012 נקבע כי פיטוריו של גולדשטיין בטלים, נוכח העובדה ש-Ynet לא הרימה את הנטל להוכיח כי פיטוריו לא היו על רקע מעורבותו בהתארגנות, ונוכח השלכות הפיטורים על מהלך ההתארגנות.
6. ביום 20.5.2012 שלח ארגון העיתונאים למנכ"ל Ynet מכתב ובו הודעה בדבר היותו הארגון היציג בקרב עיתונאי Ynet. במכתב נאמר בין היתר כך:

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

"מעל שליש **מעיתונאי** ידיעות אינטרנט (שותפות רשומה) בחרו להצטרף לארגון העיתונאים בהסתדרות החדשה אשר מהווה החל מהיום, 20.5.12, את ארגון העובדים היציג **בקרוב עיתונאי החברה**.

....

חברי וועד הפעולה של **עיתונאי החברה** הינם

נשמח לתאם עמכם פגישת הכרות ראשונית, בהשתתפות הח"מ וחברי ועד הפעולה לעיל.

אנו תקווה כי נשכיל לכונן יחסי עבודה פוריים וטובים למען כלל המעורבים".

(ההדגשה הוספה – ל.ג.).

7. באותו היום שבו קיבלה את המכתב, השיבה Ynet באמצעות באתר כוחה כך:

"מבלי להתייחס בשלב זה, לגופו של עניין ולגופה של טענה בדבר 'יציגות' כלשהי של ארגון העיתונאים, המוזכר במכתב, ולפני שנוכל לבחון את העניין, נודה לכם אם תעבירו לידינו רשימה מפורטת של עובדי מרשתנו אשר לטענתכם הינם חברים בארגון, וכמובן טפסי הצטרפות חתומים של עובדים במרשתנו החברים אצלכם. בנוסף נודה לקבלת עותק מלא מתקנון הארגון.

למען הזהירות יובהר כי אין במכתבנו זה כדי לפגוע בזכויותיה של מרשתנו מכל סוג ואין בו כדי למצות את התייחסותה של מרשתנו לנטען במכתב שבנדון".

8. ביום 23.5.2012 שלח ב"כ ארגון העיתונאים מכתב תשובה, שבו נאמר, בין היתר, כך:

"בפתח הדברים נדגיש, כי מעל לשליש **מהעיתונאים** במרשתך בחרו להצטרף לארגון העיתונאים בהסתדרות החדשה, אשר מהווה את ארגון העובדים היציג **בקרוב העיתונאים** אצל מרשתך, כפי שהובהר בהודעה אל מרשתך עוד ביום 20.5.12.

בעניין בקשתך להציג למרשתך את טפסי ההצטרפות, ברי נוכח מערכת היחסים בין מרשתך לבין ארגון העיתונאים שידעה ימים לא פשוטים, בלשון המעטה, בהתייחס למעמד זכות ההתארגנות בחברה, מקנן בנו החשש כי מרשתך תמשיך במדיניותה הפסולה.

.....

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

כדי להפיג כל חשש מפני פגיעה במי מהעובדים שהתארגנו אנו מציעים כי אישיות ניטראלית, המוסכמת על שני הצדדים, תבחן את הטפסים ואנו מוכנים להעביר לידיה את טפסי ההצטרפות באופן מיידי.

אנו בטוחים כי מרשתך תיקח לשימת ליבה את הצעתנו זו ותשכיל להיענות למבוקש במטרה להבטיח שמירה על יחסי עבודה תקינים ובנייה כנה של יחסי האמון בין הצדדים.

למעלה מן הצורך ולשם הזהירות בלבד נציין כי נהליה הפנימיים של ההסתדרות אינם מעניינה של מרשתך, עם כל הכבוד.

(ההדגשה הוספה – ל.ג.).

9. ביום 3.6.2012 השיבה ב"כ Ynet במכתב שבו דחתה את טענות הארגון בדבר

פעולות כלשהן כנגד התארגנות העיתונאים, ובו נאמר, בין היתר, כך:

"למרשתנו, כמו לכל מעביד, יש זכות אלמנטארית לבחון פנייה המועברת אליו בשמה של 'התארגנות' כזו או אחרת. גם על פי הדין – חובה על ארגון עובדים להציג עצמו בפני המעביד, לפרט את מהותו ואת המיוצגים על ידו בפרט, כאשר הוא מבקש לקיים מו"מ קיבוצי.

שאלות אלה, והנתונים העובדתיים העומדים מאחריהן, דינם להתברר לאור היום, ולא באמצעות גורמים שלישיים כלשהם. לשאלות אלה יש השלכה מהותית על הסוגיה האם יש מקום לקיים מערכת יחסים קיבוצית כלשהי בין מרשתי לבין ההתארגנות הנטענת, ומערכת קיבוצית מקל וחומר. אי אפשר להפקיע את מערכת יחסי העבודה (שעוד טרם החלה להתבסס) ולהפקיד אותה בידי צד ג', ודאי לא בשלב ההתחלתי שבו מדובר.

בנסיבות העניין, מרשתי רואה בהצעה להעביר את בדיקת טפסי החברות לידי צד ג' – כהצעה שבכל הכבוד איננה אלא התחמקות מדיון ענייני ומהצגת נתונים שהם בסיסיים ושהצגתם מחוייבת על פי דין.

מרשתי חוזרת על דרישתה, כי ארגון העיתונאים יציג את תקנון הארגון, את פרטי הקבוצה המאורגנת ומאפייניה וכל טפסי ההצטרפות של החברים בו. כל עוד דרישות בסיסיות אלה לא תעננה – מרשתי אינה רואה מקום לקיום דיאלוג מכל סוג שהוא".

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

10. ביום 8.4.2013, עשרה חודשים לאחר מכן, פנו שמונה עובדים מ-Ynet למנכ"ל, לעורך הראשי ולמשנה לעורך, במייל שהוכתר בכותרת **"בקשה לקיום ישיבה עם ועד העובדים"**. העובדים שפנו הגדירו עצמם כ"חברי ועד הפעולה הזמני של עיתונאי Ynet", ודרשו קיום ישיבה בעניין פרסומים על איחוד צפוי בין מערכת Ynet לבין מערכת "ידיעות אחרונות" ושינויים מבניים כפועל יוצא מכך. משמכתב זה לא נענה, פנה במכתב ב"כ הארגון ל-Ynet בבקשה לקיים את חובתה שבדין ולהיפגש עם נציגות העובדים.

11. ביום 23.4.2013 השיב ב"כ Ynet במכתב לב"כ הארגון, שבו נכתב, בין היתר, כך :

"....., הריני להזכירך, כי אצל מרשתי לא מתקיימת מערכת יחסי עבודה קיבוצית, והטענות בדבר קיומה של 'נציגות עובדים' מעולם לא התקבלו על ידי מרשתי, ובין היתר, דרישות של מרשתי לקבלת נתונים בסיסיים המוכיחים את דבר ההתארגנות האמור – לא נענו על ידכם".

12. ביום 29.4.2013 השיב ב"כ הארגון לב"כ Ynet במכתב, שאלה עיקריו :

".....כעולה מהודעת הדוא"ל של ועד העובדים... צפים ועולים נושאים נוספים שיש מקום לקיים לגביהם פגישה בין נציגי מרשתך לבין ועד העובדים.

... נחזור ונציין כי אין ולא יכולה להיות מחלוקת בנוגע ליציגות העובדים אצל מרשתך וחשבנו כי העניין כבר ירד מסדר היום. יצוין כי בעבר וזאת על מנת להפיג את החשש בקרב העובדים מפני פגיעה בהתארגנות אף הצענו כי אישיות ניטראלית תבחן את טפסי ההצטרפות. ואולם, למען הסר כל ספק ולפנים משורת הדין, מצ"ב העתק מטפסי ההצטרפות של העובדים. נוכח העברת שמות העובדים לעיונכם, נדגיש בפניכם למען הזהירות בלבד, כי אנו נראה בחומרה כל ניסיון מצד מרשתך לפגוע בהתארגנות העובדים. מכל האמור נודה על כי תמליץ למרשתך לקיים פגישה בינה לבין ועד העובדים".

13. ביום 16.6.2013 נשלח מכתב תשובה של ב"כ Ynet :

"מרשתי איננה מקבלת את טענתך, כי ארגון העיתונאים מהווה את נציגות העובדים של העובדים המועסקים אצל מרשתי. ישנם פגמים רבים בטפסי ההצטרפות שנשלחו. בין היתר, חלק מן הטפסים נחזים

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

להיות חתומים ע"י עובדים שאינם עיתונאים, ונוסף לכך חלק מן הטפסים הינם של עובדים שסיימו עבודתם (ישנם פגמים נוספים שאין מקום להיכנס אליהם בשלב זה).

מבלי לגרוע מן האמור, הרי שהנהלת מרשתי מוכנה לקיים פגישה, על מנת לדון בבעיות שונות שהעליתם בהתייחס למקום העבודה".

(ההדגשה הוספה – ל.ג.).

14. בסופו של דבר, התקיימה פגישה ביום 30.7.2013.

15. לאחר הפגישה, שלא העלתה כל תוצאות, שלח ב"כ הארגון ביום 4.8.2013 מכתב אחרון קודם להגשת הבקשה לבית הדין האזורי. במכתב מחה ב"כ הארגון על כך שגם במהלך הישיבה לא פירטה Ynet מדוע היא מסרבת להכיר בהתארגנות העובדים. ב"כ הארגון ביקש לקבל את מלוא הנימוקים לסירוב בכתב.

ההליך בבית הדין האזורי:

16. ביום 29.8.2013 הוגשה בקשת צד בסכסוך קיבוצי, ובמקביל לה הוגשו בקשות למתן צווים ארעיים וזמניים. העתירה המרכזית בבקשה הייתה מתן צו הצהרתי קבוע, לפיו ההסתדרות היא הארגון היציג ב-Ynet, וכן בקשה ליתן צווי מניעה קבועים, שלפיהם על Ynet להימנע מכל שינוי מבני או ארגוני ללא ניהול משא ומתן כדין עם ההסתדרות.

17. בדיון המקדמי בבקשה, בעקבות הערת בית הדין האזורי כי לכאורה קיים קושי עם העובדה שהבקשה של ההסתדרות להכרזתה כארגון העובדים היציג ב-Ynet מבוססת על הודעת יציגות שניתנה עוד בחודש מאי 2012, לאור חלוף הזמן, הודיעו באי כוח ההסתדרות שמבלי לגרוע מטענותיהם, ניתן לראות גם ביום 29.4.2013 – הוא המועד שבו הוגשו הטפסים ל-Ynet, כמועד קובע לצורך הוכחת היציגות.

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

18. לאור טענות Ynet שלפיהן היה מקום ליידע את "אגודת העיתונאים בתל-אביב" (להלן - **האגודה** או **אגודת העיתונאים**) על קיומם של הליכים אלה, ואף לצרפה כמשיבה, קבע בית הדין האזורי כי האגודה רשאית להגיש את עמדתה בקשר לסכסוך הקיבוצי. בעמדה שהגישה, העלתה האגודה טענה מקדמית, שלפיה אין לבית הדין האזורי סמכות עניינית לדון בהליך, וכי יש להעבירו לבית הדין הארצי.

19. בהמשך לדיון המקדמי, הגישה ההסתדרות בקשת צד מתוקנת, ו - Ynet הגישה תגובת צד מתוקנת. בדיון ההוכחות בבית הדין האזורי נחקרו מר יאיר טרצ'יצקי, העומד בראש ארגון העיתונאים; מר נתנאל שלומוביץ, העומד בראש ועד הפעולה הזמני של עובדי Ynet; מר יעקב כפיר, המכהן מאז 1994 כמשנה למנכ"ל קבוצת ידיעות אחרונות; מר אבי בן טל, מנכ"ל Ynet. כאמור, אגודת העיתונאים הגישה עמדה, וכן סיכומי טענות מטעמה.

תמצית פסק דינו של בית הדין האזורי:

20. בית הדין האזורי נדרש תחילה לטענה המקדמית שהעלו Ynet ואגודת העיתונאים, שלפיה אין לו סמכות עניינית לדון בסכסוך בין ארגון העיתונאים לבין Ynet עקב קיומו של סכסוך בין ארגוני בין הארגון לבין אגודת העיתונאים, שהסמכות לדון בו נתונה לבית הדין הארצי, והגיע למסקנה כי יש לו סמכות עניינית לדון בסכסוך. אחר זאת, בחן בית הדין האזורי את מעמדו של ארגון העיתונאים וכשירותו לטעון ליציגות בקרב עובדי Ynet, ודחה את טענות Ynet כי ארגון העיתונאים שבהסתדרות אינו עומד במבחנים שנקבעו בפסיקה להכרה בו כארגון עובדים. בהמשך, התייחס בית הדין לשאלה מה היא יחידת המיקוח לצורך בחינת היציגות, וקבע כי נכון לקבוע כי כלל עובדי Ynet הם יחידת מיקוח אחת, ואין לפצל את יחידת המיקוח ולראות **בעיתונאי** Ynet יחידת מיקוח נפרדת. למרות קביעתו שאין לפצל את עובדי Ynet לשתי יחידות מיקוח נפרדות, קבע בית הדין האזורי כי בנסיבות המקרה הנדון, בשלב ההתארגנות הראשונית

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

שבו מצויה ההתארגנות ב-Ynet, יש להכיר בעיתונאים כיחידת מיקוח נפרדת זמנית, לפרק זמן בן שנתיים. לבסוף, בחן בית הדין האזורי האם ארגון העיתונאים הוא ארגון יציג ביחידת המיקוח הזמנית, והשיב לשאלה זו בחיוב, תוך שדחה את טענות Ynet בעניין פגמים שנפלו בטפסי ההצטרפות וטענות נוספות שהיו ל-Ynet בעניין זה.

21. על יסוד קביעותיו לעיל, קבע בית הדין האזורי כי על Ynet לנהל מו"מ קיבוצי עם ארגון העיתונאים שבהסתדרות, וכי במסגרת זו עליה להידבר עם עיתונאי Ynet בקשר להשלכות כל שינוי מבני או ארגוני צפוי על עבודתם. בית הדין האזורי דחה את הבקשה ליתן צו מניעה זמני שלפיו על Ynet להימנע מכל שינוי מבני או ארגוני בטרם ינוהל משא ומתן כדין עם ארגון העיתונאים, בשים לב להצהרת Ynet כי בשלב זה טרם התקבלה כל החלטה בעניין שינוי מבני או ארגוני, וכי החלטה שכזו גם לא צפויה להתקבל בתקופה הקרובה. נוכח טענות אגודת העיתונאים בעניין מעמדו של ארגון העובדים קבע בית הדין האזורי כי הסעדים ייכנסו לתוקף לאחר שלושה שבועות ממועד מתן פסק הדין, וזאת כדי לאפשר לאגודת העיתונאים לפתוח הליך של סכסוך בין ארגוני בבית הדין הארצי לעבודה.

ההליכים לפני בית דין זה:

22. Ynet **ערערה** על פסק דינו של בית דין האזורי, ובערעורה השיגה על כל קביעותיו של בית הדין האזורי.

23. **ההסתדרות הגישה ערעור שכנגד**, שסב רק על קביעתו של בית הדין האזורי כי כלל עובדי Ynet מהווים יחידת מיקוח אחת, דהיינו על קביעתו של בית הדין האזורי כי אין להכיר בעיתונאי Ynet כיחידת מיקוח נפרדת באופן קבוע, אלא לתקופה זמנית בת שנתיים בלבד.

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

24. **הבקשה לסעד זמני:** ההסתדרות עתרה למתן סעד זמני עד להכרעה בערעור, שלפיו תימנע Ynet מעריכת שינויים מבניים במערכת. בהחלטה מיום 19.12.2013 נדחתה הבקשה לסעד זמני, מנימוקים אלה:

24.1. הבקשה מבוססת על עילות ונסיבות חדשות ושונות מאלה שנדונו בפסק הדין מושא הערעור. ככלל, דיון בערכאת הערעור מתקיים על בסיס תשתית העובדות והראיות שעמדה לפני הערכאה הדיונית בעת מתן פסק הדין.

24.2. יש מחלוקת עובדתית ממשית האם אכן מתרחש או עתיד להתרחש ב-Ynet תהליך של שינוי מבני ארגוני ולוח הזמנים הצפוי לתהליך זה. נוכח הצורך לקבוע ממצאים עובדיים, ולו לכאורה, בטרם הכרעה בבקשה לסעד זמני, בקשה לסעד זמני בערעור אינה המסגרת הנאותה להכרעה בבקשת ההסתדרות, שכן ערכאת הערעור אינה שומעת עדויות כלל.

24.3. ההסתדרות לא הגישה ערעור על דחיית העתירה למתן צו מניעה בעניין עריכת שינוי מבני או שינוי ארגוני ללא ניהול מו"מ עם ארגון העיתונאים, אלא רק על קביעתו של בית הדין האזורי כי עיתונאי Ynet אינם מהווים יחידת מיקוח נפרדת באופן קבוע, ויש להכיר בהם כיחידת מיקוח זמנית לתקופה בת שנתיים בלבד.

24.4. בקשת ההסתדרות היא בקשה חדשה לסעד זמני המבוסס על עילות ונסיבות שונות מאלה שנדונו בפסק דינו של בית הדין האזורי, ולא בקשה לסעד זמני בערעור, שתכליתו לשמר את המצב הקיים עובר להגשת התביעה לערכאה הדיונית, כך שלא יסוכל הדיון בערעור.

25. **אגודת העיתונאים** הגישה בקשת צד בסכסוך קיבוצי ובין ארגוני (סב"א 54839-10-13), במסגרתו עתרה כי **"בית הדין יצהיר כי המבקשת, אגודת העיתונאים בתל אביב, הינה ארגון העובדים היציג בקרב העיתונאים במערכת המשיבה 2 [Ynet]"**. בפסק דין מיום 26.11.2013 נדחתה הבקשה, ונפסק כי נוכח הודאתה של אגודת העיתונאים כי לא התקיימו בה הוראות סעיף 3 לחוק

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

הסכמים קיבוציים, תשי"ז – 1957 ונוכח טענותיה בכתב הבקשה לא ניתן להצהיר על אגודת העיתונאים כארגון יציג ב-Ynet.

26. להשלמת התמונה נציין כי במקביל להליך זה התנהל בבית הדין הארצי לעבודה הליך בין ההסתדרות – ארגון העיתונאים לבין אגודת העיתונאים (סב"א 13-08-22825) בשאלה מי הוא ארגון העובדים היציג בקרב עיתונאי קבוצת ידיעות אחרונות. פסק הדין בהליך זה ניתן ביום 12.3.2014, ונקבע בו כי ארגון העיתונאים הוא ארגון העובדים היציג בקרב **עיתונאי** ידיעות אחרונות (להלן – **פסק הדין בסכסוך הארגוני**). בהמשך פסק הדין נתייחס לקביעות בית דין זה בפסק הדין בסכסוך הארגוני, ככל שהן רלוונטיות להליך זה.

27. **וזה יהיה מהלך הדיון בערעור**: תחילה נתייחס לטענת Ynet כי פסק דינו של בית הדין האזורי ניתן בחוסר סמכות; בהמשך, נבחן את טענות הצדדים בנוגע ליציגות ארגון העיתונאים ב-Ynet, והן: האם יש לארגון העיתונאים כשירות לטעון למעמד של ארגון עובדים יציג ב-Ynet? מה היא ההגדרה הנכונה של יחידת המיקוח, והאם יש להכיר בעיתונאי Ynet כיחידת מיקוח נפרדת, באופן קבוע או באופן זמני? ככל שיש להכיר בעיתונאים כיחידת מיקוח נפרדת, באופן קבוע או באופן זמני, נבחן אם ארגון העיתונאים רכש לו מעמד של ארגון עובדים יציג, דהיינו האם הוא עומד ב"דרישת השליש".

סמכות בית הדין האזורי לדון בסכסוך בין ארגון העיתונאים לבין Ynet:

28. כבר ב"תגובה מטעם המשיבה לבקשה לסעדים ארעיים וזמניים בלבד" שהגישה Ynet לבית הדין האזורי הועלתה הטענה כי "**ארגון העובדים היציג של העיתונאים בקבוצת ידיעות אחרונות, מזה שנים ארוכות, הינה אגודת העיתונאים**". כן טענה, כי בנסיבות אלה, לאור העובדה כי קיימים שני "טוענים" ליציגות, מדובר בסכסוך בין ארגוני, שהסמכות לדון בו נתונה לבית הדין הארצי לעבודה.

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

29. בהמשך לכך, בדיון המקדמי בהליך קבע בית הדין האזורי כי **"בשים לב לטענות המשיבה לפיה היה מקום ליידע את אגודת העיתונאים בדבר קיומם של הליכים אלה, ולאפשר לה לטעון בעניין"** תינתן לאגודת העיתונאים אפשרות להביע עמדה בקשר לסכסוך הקיבוצי. האגודה הגישה עמדה מפורטת, בה הצטרפה לטענות Ynet כי יש להעביר את הדיון בהליך לבית הדין הארצי, וכן הגישה טיעונים מפורטים בדבר מעמדה כ - **"ארגון העובדים הפרופסיונאלי היציג בכל מערכות העיתונים בישראל"**. בין היתר, ציינה האגודה בתגובתה כי נוכח השינויים שחלו בשוק העבודה בענף העיתונאות, מעבר להעסקה במסגרת חוזים אישיים, **"האגודה כונסת תחת כנפיה יותר ויותר עיתונאים בחוזים אישיים"**; עוד טענה כי על רקע העובדה ש'ענף העיתונות הינו ענף במצוקה הולכת ומחריפה' האגודה **"מוצאת לנכון להגיע להסכמות עם הבעלים של העיתונים ואמצעי התקשורת, ולא ליזום מלחמות מיותרות עמם, וזאת בניגוד מצער למבקש [ארגון העיתונאים]"**. בנוסף, טענה האגודה כי קבוצת עיתוני ידיעות אחרונות כוללת בתוכה את Ynet, וכולם בבחינת יחידת מיקוח אחת, והיא **"מנהלת מו"מ היסטורי לחתימת הסכם קיבוצי מול ידיעות אחרונות בע"מ, .. כאשר האגודה מעריכה בהסתברות גבוהה כי הישגיה במו"מ יחולו גם על העיתונאים ב-Ynet"**. אגודת העיתונאים גם העלתה טענות לעניין כשירות הארגון לטעון למעמד של ארגון עובדים יציג, ובין היתר טענה כי אין לארגון העיתונאים תקנון, חבריו אינם משלמים דמי חבר, יש ליקויים בטפסי ההצטרפות, ועוד.

30. בדיון ההוכחות טענה האגודה כי אין לקיים את הדיון בבית הדין האזורי בשל חוסר סמכות עניינית. בית הדין האזורי קבע כי החלטה בעניין הסמכות תינתן במסגרת ההחלטה/פסק הדין, מן הטעם שבטרם תינתן החלטה בטענה זו של האגודה, על בית הדין לקבל את תגובת ההסתדרות לטענות אגודת העיתונאים.

31. בפסק דינו דחה בית הדין האזורי את טענת Ynet ואגודת העיתונאים שלפיה אין לו סמכות עניינית לדון בהליך, נוכח קיומו של סכסוך ארגוני בין ארגון העיתונאים לבין אגודת העיתונאים, אשר הסמכות לדון בו מוקנית לבית הדין

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

הארצי, על פי סעיף 25(2) לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט – 1969. בית הדין האזורי קבע כי הסכסוך הקיבוצי – על הסעד העיקרי המבוקש בו – הכרה ביציגות ארגון העיתונאים ב-Ynet – מצוי בתחום סמכותו העניינית של בית הדין האזורי. ככל שיש לאגודת העיתונאים טענות נגד ארגון העיתונאים, פתוחה בפניה האפשרות לנקוט ביוזמתה שלה בהליך סכסוך בין ארגוני, אשר הסמכות לדון בו נתונה לבית הדין הארצי. זאת, מנימוקים שיפורטו להלן:

31.1. מאז הקמתה של Ynet בשנת 2000 לא התקיימו בה יחסי עבודה קיבוציים, ולא התנהל מעולם משא ומתן קיבוצי כלשהו לחתימה על הסכם קיבוצי. לכן, לכאורה, אין בסיס לטענת אגודת העיתונאים בדבר היותה "הארגון הקיים". לאור האמור, אין גם בסיס לטענה שהיה על ההסתדרות בד בבד עם הודעתה על יציגות ל-Ynet לפעול בהתאם להלכת אל בטוף [סב"א 31575-02-13 **הסתדרות העובדים הלאומית – הסתדרות העובדים הכללית ומועצה מקומית אל בטוף** (9.9.2013)], ולפנות אל אגודת העיתונאים ובהמשך לבית הדין הארצי לעבודה.

31.2. Ynet יודעת על מאמצי ההסתדרות לארגן את העיתונאים שבה לכל הפחות מאז חודש פברואר 2012, המועד בו הוגש ההליך בעניינו של תני גולדשטיין. למרות האמור, במשך למעלה משנה וחצי במהלך התנהל בין Ynet לבין ארגון העיתונאים דין ודברים לא העלתה Ynet טענה בדבר קיומו של ארגון עובדים קיים המייצג כבר את עיתונאיה. העלאת הטענה לראשונה בהליך, במסגרת ניסיון להדוף את בקשת הצד שהגיש ארגון העיתונאים אינה ראויה, ומעוררת חשש שמדובר בניסיון לדחות את הקץ ולמנוע הכרעה לגופה בשאלת היציגות בארגון.

31.3. אגודת העיתונאים הייתה מודעת להקמתו של ארגון העיתונאים מאז הקמתו, ולכל המאוחר מקיץ 2012, עת דן בית הדין הארצי לעבודה בסכסוך בין ארגוני בין אגודת העיתונאים לבין הארגון בנוגע לשאלת הארגון היציג במעריב. האגודה גם הייתה מודעת למאבקי ההתארגנות ב-Ynet. העובדה שהאגודה לא

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 13-10-59352

פנתה לאורך כל הזמן הזה להסתדרות ולא העלתה טענה כלשהי בנוגע למעמדה ב-Ynet, מעוררת חשש שגם האגודה מנסה לדחות את הקץ ולמנוע הכרעה לגופה בטענת ארגון העיתונאים שהוא ארגון יציג ב-Ynet.

31.4. ההליך בבית הדין האזורי הוא סכסוך נפרד מזה התלוי ועומד לפני בית הדין הארצי [סב"א 22825-08-13] העוסק בשאלת זהותו של ארגון העובדים היציג ב"ידיעות אחרונות בע"מ". הסכסוך הבין ארגוני עניינו טענת ארגון העיתונאים שהוא הארגון היציג במערכת ידיעות אחרונות, "כלכליסט" ו"לאשה". Ynet היא תאגיד נפרד ומעסיק נפרד מידיעות אחרונות בע"מ, גם אם שניהם שייכים לקבוצת ידיעות אחרונות, ולא מדובר באותה יחידת מיקוח.

31.5. נוכח כל הנימוקים לעיל, אין מקום לעכב את הדיון בהליך זה עד להכרעה בסכסוך הארגוני בין ארגון העיתונאים לבין אגודת העיתונאים בבית הדין הארצי. הנכון הוא להכריע בבקשה לגופה, ולקבוע כי ככל שתוכר יציגות ארגון העיתונאים, תינתן לאגודת העיתונאים שהות לפנות לבית הדין הארצי ולהעלות את כל טענותיה אל מול ארגון העיתונאים, בטרם תיכנס ההכרה לתוקף.

32. Ynet **טענה בערעורה** כי פסק דינו של בית הדין האזורי בטל, נוכח העובדה שניתן בחוסר סמכות עניינית. לטענת Ynet, ככל שמועלית טענה כי יש במקום העבודה סכסוך בין ארגוני בין שני ארגוני עובדים הטוענים ליציגות, בית הדין האזורי אינו מוסמך לדון בהליך, וחובה להעביר את הסכסוך הבין ארגוני להכרעתו של בית הדין הארצי; ככל שבית הדין האזורי נוטל לעצמו סמכות לבחון האם "באמת" מדובר בסכסוך בין ארגוני אם לאו – הוא פועל בתחום שבו אין לו סמכות, שכן הסמכות לדון בכך נתונה לבית הדין הארצי בלבד; בקביעת בית הדין האזורי כי ארגון העיתונאים הוא ארגון העובדים היציג הוא מכריע הכרעה שהיא בלבו של הסכסוך הבין ארגוני.

33. **ההסתדרות טענה** כי הן בהליך בעניינו של תני גולדשטיין והן בתגובה להודעת ארגון העיתונאים כי הוא הארגון היציג ב-Ynet לא הועלתה הטענה כי יש ארגון

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

יציג אחר; מדובר בסכסוך בין ארגוני מלאכותי, כאשר Ynet ואגודת העיתונאים, שהיא "ארגון מטעם" העלו טענות לקיומו כדי לדחות את ההכרעה בהליך; מעדותו של מנכ"ל Ynet בהליך עלה כי לא היה שום קשר בין Ynet לבין אגודת העיתונאים

34. אנו סבורים, כי צדק בית הדין האזורי בקביעתו כי מוקנית לו סמכות עניינית לדון בהליך, וכי צדק בית הדין האזורי בהחלטתו שהתקבלה בדיון ההוכחות שלא להעביר את ההליך להכרעה בבית הדין הארצי ושלא לעכב את הדיון בהליך לפניו עד להכרעה בסכסוך הבין ארגוני. זאת, מנימוקים שיפורטו להלן.

35. ככלל, בהתאם לסעיף 24(א)(2) לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט – 1969 (להלן – **חוק בית הדין לעבודה**) הסמכות לדון בהליך בו ארגון עובדים מגיש תביעה כנגד מעביד, ועותר לקבוע כי קבוצת עובדים מסוימת מהווה יחידת מיקוח וכי הוא הארגון היציג באותה יחידת מיקוח, מוקנית לבית הדין האזורי לעבודה. [השוו: בר"ע (ארצי) 34531-03-11 **אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ – הסתדרות העובדים הכללית החדשה** (23.3.2011)].

36. סמכותו של בית הדין האזורי לעבודה אינה פוקעת מאליה וההליך אינו הופך **אוטומאטי** לסכסוך בין ארגוני אם מצורף כצד להליך ארגון עובדים אחר, בין ביזמת המעסיק, בין ביזמת בית הדין ובין כתוצאה מבקשתו של ארגון העובדים האחר. אין לקבוע כלל, כי בכל מקרה בו בהליך שהגיש ארגון עובדים כנגד המעביד מעלים המעסיק או ארגון העובדים האחר טענות בעניין יחידת המיקוח או היציגות באותה יחידת מיקוח מדובר בסכסוך בין ארגוני, ויש להעביר את ההליך לדיון בבית הדין הארצי לעבודה, בהתאם לסעיף 25(2) לחוק בית הדין לעבודה. בהקשר זה יש לזכור כי הכלל הוא שהסמכות העניינית נגזרת בראש ובראשונה מעילת התביעה והסעד המבוקש בכתב התביעה. זאת ועוד. קביעת כלל כאמור עלולה לגרום לשימוש לרעה בהליכי משפט. כך למשל, יוכל מעסיק המעוניין לסכל את הליכי ההתארגנות במקום העבודה, לגרום לכך ש"ארגון עובדים" הפועל למעשה מטעמו יגיש בקשה לבית הדין האזורי בטענה שהוא הארגון היציג ויעתור להעברת ההליך לבית הדין הארצי, ובכך לגרום להתמשכות

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

ההליך בשלב בו התארגנות העובדים הראשונית היא פגיעה ושבירית. לפיכך, יש לקבוע כי מדובר בסכסוך בין ארגוני וכי הסמכות לדון בהליך מוקנית לבית הדין הארצי רק אם **מבחינה מהותית** מדובר בסכסוך בין ארגוני.

37. אנו סבורים כי בנסיבות המקרה הנדון, מכלל החומר שהיה לפני בית הדין האזורי עלה באופן ברור כי אין סכסוך בין ארגוני אמיתי בין ארגון העיתונאים לבין אגודת העיתונאים, וכי טענה זו הועלתה על מנת למנוע או לכל הפחות לדחות את הדיון וההכרעה בעניין היותו של ארגון העיתונאים ארגון העובדים היציג ב - Ynet. על כך ניתן היה ללמוד גם מהעובדה שב-Ynet מאז הקמתה לא התנהלה מערכת יחסי עבודה קיבוציים, וגם מכך ש-Ynet ואגודת העיתונאים העלו טענה זו לראשונה בעת הדיון בהליך, ולא העלו טענה זו הן בפרשת גולדשטיין והן במהלך התקופה בה התנהלה התכתבות בין Ynet לבין ארגון העיתונאים בעניין יציגות ארגון העיתונאים. גם הטענה שהועלתה (במפורש על ידי אגודת העיתונאים ובמשתמע על ידי Ynet) כי Ynet היא חלק מיחידת המיקוח של ידיעות אחרונות בע"מ, אשר בעניין היציגות בה תלוי ועומד סכסוך בין ארגוני בבית הדין הארצי הועלתה לראשונה בהליך. טענה זו עמדה בניגוד מוחלט לטענת Ynet בהליך בעניינו של תני גולדשטיין, שבו נטען כי Ynet היא גוף נפרד, ישות משפטית נפרדת וכוח האדם שלו מנוהל באופן נפרד (ראו לעניין זה נספחים 19 ו-20 לתשובת ארגון העיתונאים לתגובת Ynet ואגודת העיתונאים, נספח ח' להודעת הערעור). טענה זו עמדה גם בניגוד לעמדת ידיעות אחרונות בע"מ בסכסוך הבין ארגוני בבית הדין הארצי, שלפיה יחידת המיקוח היא עיתונאי ידיעות אחרונות, כלכליסט ולאשה.

38. זאת ועוד. בעוד שהיו לאגודה טענות מלאות כרימון מדוע ארגון העיתונאים אינו כשיר להיות ארגון עובדים יציג, היא לא השכילה להציג בכתבי הטענות מטעמה בבית הדין האזורי אפילו ראשית ראייה להיותה ארגון העובדים היציג ב-Ynet.

39. יתר על כן. מכתבי הטענות שהגישו Ynet ואגודת העיתונאים עלה בבירור כי הן פועלות בשיתוף פעולה, ומעבירות זו לזו מידע כדי להדוף את בקשת הצד שהגיש

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

ארגון העיתונאים. כך, יש דמיון רב עד זהות בין הטענות שהעלתה Ynet לבין הטענות שהעלתה האגודה בחלק ניכר מהנושאים. כמו כן, Ynet ציינה בתגובתה כי נמסר לה מידע מאגודת העיתונאים (סעיף 13 לתגובת צד מתוקנת מטעם Ynet), והאגודה ציינה בעמדתה כי הנתונים המופיעים בעמדתה הם **"על בסיס מידע שהתקבל אצל האגודה מאת המשיבה [Ynet]"** (סעיף 82 לעמדת האגודה). זאת, בניגוד להלכה הפסוקה כי **"התמודדות בינארגונית על היציגות בנוגע להסכם קיבוצי מיוחד היא עניין לארגוני העובדים בלבד, והמעסיק לא ינקוט עמדה בהתמודדות זו"** (עניין אלבטוף, סעיף 59(2) לפסק דין).

40. נסיבות המקרה הנדון, בהן ברור על פניו כי אין סכסוך בין ארגוני אותנטי, וארגון העובדים הטוען ליציגות באותה יחידת מיקוח אינו ארגון עובדים יציג, ופועל בשיתוף פעולה עם המעסיק כדי להדוף את ההתארגנות באותו מקום עבודה, הן בדיוק הנסיבות בהן על בית הדין האזורי להמשיך ולקדם את הדיון בהליך שהגיש ארגון העובדים להכרה בו כארגון יציג ביחידת המיקוח, ולא לאפשר למעסיק ולארגון העובדים הפועל בשיתוף פעולה עמו להשתמש לרעה בהליכי משפט ולעכב את ההכרעה במחלוקת האמיתית בין ארגון העובדים לבין המעסיק.

41. למען הסר ספק נבהיר כי קביעתנו שלבית הדין האזורי היתה סמכות עניינית לדון בהליך היא **בהתייחס לכלל החומר שהיה לפני בית הדין האזורי**, ללא קשר לפסקי הדין שניתנו בבית דין זה בסכסוכים הבין ארגוניים שבין ארגון העיתונאים לבין אגודת העיתונאים בעניין היציגות ב-Ynet ובידיעות אחרונות בע"מ. במאמר מוסגר נציין כי גם בהליך לפנינו, ניכרה העדפתה הברורה של Ynet את אגודת העיתונאים על פני ארגון העיתונאים. נציין, כי התנהלות זוהי נקטה ידיעות אחרונות בע"מ, השייכת כמו Ynet לקבוצת ידיעות אחרונות, בסכסוך הבין ארגוני בעניין היציגות בידיעות אחרונות בע"מ (ראו לעניין זה סעיפים 33 ו-43 לפסק הדין בסכסוך ארגוני).

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

42. בהתייחס לטענה כי על בית הדין האזורי היה להכריע בטענת חוסר סמכות עניינית כטענה מקדמית, ולא במסגרת פסק הדין לאחר שהוא דן בהליך, נוסיף כי **ככלל**, רצוי שטענת חוסר סמכות עניינית תוכרע לפני הדיון בהליך לגופו. יחד עם זאת, יש להותיר שיקול דעת בעניין זה לבית הדין האזורי. כך, במקרה בו הדיון בטענה המקדמית בדבר חוסר סמכות עניינית עלול לעכב את הדיון לגופו בסכסוך בין ארגון העובדים לבין המעסיק, רשאי בית הדין האזורי לקבוע כי ידון בטענה זו במסגרת פסק הדין בהליך.

43. **כללו של דבר**: לאור כל הנימוקים לעיל, אנו דוחים את טענת Ynet כי פסק הדין של בית הדין האזורי ניתן בחוסר סמכות עניינית.

כשירות ארגון העיתונאים לטעון למעמד של ארגון עובדים יציג

44. Ynet העלתה שלוש טענות עיקריות לשלילת כשירותו של ארגון העיתונאים להיותו ארגון עובדים יציג: **העדר תקנון** – במועד מתן הודעת היציגות, נוכח העובדה שתקנון ארגון העיתונאים התקבל רק ביום 30.12.2012. לטענת Ynet הפגם של העדר תקנון לא התרפא גם לאחר אישור התקנון, נוכח העובדה שמרבית המצטרפים לא ידעו לאיזה ארגון הם מצטרפים בהעדר תקנון במועד הצטרפותם; **אי תשלום דמי חבר** – נוכח העובדה שהעיתונאים עובדי Ynet לא שילמו דמי חבר, בעוד שעל פי תקנון ארגון העיתונאים תנאי לחברות בארגון הוא תשלום דמי חבר; **העדר הליכים דמוקרטיים** – מאז הקמתו של ארגון העיתונאים בחודש ינואר 2012 לא נערכו בו בחירות.

45. בית הדין האזורי דחה טענות אלה של Ynet, וקבע כי ארגון העיתונאים עומד במבחנים שנקבעו בפסיקה להכרה בו כארגון עובדים, כמפורט להלן:

45.1. **אי תשלום דמי חבר**: בית הדין האזורי קבע כי נוכח תיקון חוקת ההסתדרות ביום 30.12.2012 בעניין תשלום דמי חבר, שלפיו לא חלה חובת תשלום דמי חבר למצטרפים חדשים במסגרת התארגנות עובדים ראשונית, במהלך שלושת החודשים הראשונים מיום ההצטרפות או עד לחתימת הסכם

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

קיבוצי, לפי המאוחר, יש לדחות את הטענה כי ארגון העיתונאים לא הוכיח שיש לו חברים, מאחר שעיתונאי Ynet לא שילמו דמי חבר. מעבר לכך, שאלת האופן שבו ההסתדרות גובה דמי חבר מהמצטרפים אליה היא עניין פנימי שלה בלבד.

45.2. **העדר תקנון:** טענת Ynet שאין לארגון העיתונאים תקנון נסתרה עם צירופו של התקנון לבקשת הצד המתוקנת. מעבר לכך, ארגון העיתונאים פועל כהסתדרות מקצועית במסגרת ההסתדרות הכללית, שהיא ארגון העובדים הגדול בישראל, וההסתדרות עצמה היא ארגון העובדים המבקש הכרה ביציגות ב-Ynet. לכן, אין משמעות לכך שחלק גדול מעיתונאי Ynet הצטרפו לארגון העיתונאים בטרם אישורו הסופי של תקנון ארגון העיתונאים. חובת קיום תקנון עניינה בתקנון של ארגון העובדים עצמו, דהיינו ההסתדרות, ואין חובה על ארגון עובדים להתקין תקנון לכל אורגן הפועל במסגרתו.

45.3. **העדר דמוקרטיה בהתנהלות ארגון העיתונאים:** נוכח העובדה שארגון העיתונאים פועל במסגרת ההסתדרות, והוא אורגן של ההסתדרות, ונוכח העובדה שאין מחלוקת כי ההסתדרות היא ארגון דמוקרטי, יש לדחות את טענת Ynet כי ארגון העיתונאים אינו מקיים את התנאי שנקבע בפסיקה לניהול דמוקרטי של הארגון, למרות שלא נערכו בו בחירות מאז הקמתו. בנוסף קבע בית הדין האזורי כי נוכח העובדה שחלפו פחות מעשרה חודשים מאז אישור תקנון ארגון העיתונאים, שבו נכללו הוראות בעניין עריכת בחירות, אין לקבוע שארגון העיתונאים מפר את תקנונו. גם העובדה שטרם נערכו בחירות פנימיות לוועד עובדי Ynet הנמצא עדיין בשלב ההתארגנות הראשונית אינה מהווה פגם במהלך ההתארגנות. עם זאת, בית הדין הותיר בצריך עיון את השאלה אם תנאי הדמוקרטיה כפי שנקבע בבג"צ **עמית** [בג"צ 7029/95 **הסתדרות העובדים הכללית נ' בית הדין הארצי לעבודה**, פ"ד נ"א (2) 63 (1997)], חל גם על אורגן של ארגון העובדים, דהיינו על ארגון העיתונאים ועל ועד העובדים שבתוך Ynet.

46. נימוקיו של בית הדין האזורי מקובלים עלינו. בהקשר זה נוסיף, כי Ynet טענה בערעור בעניין תשלום דמי חבר, כי נוכח העובדה שבאותו יום (30.12.2012) אושרו הן תקנון ארגון העיתונאים, שלפיו תנאי לחברות הוא תשלום דמי חבר,

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

והן התיקון לחוקת ההסתדרות בעניין תשלום דמי חבר בהתארגנות ראשונית, הרי שהוראות תקנון ארגון העיתונאים גוברות, ואין תחולה לתיקון בחוקת ההסתדרות במקרה הנדון. אנו דוחים טענה זו. כפי שנקבע בתקנון ארגון העיתונאים הוא פועל כהסתדרות מקצועית בהתאם **לחוקת ההסתדרות**, ולכן ברור כי חלות עליו הוראות חוקת ההסתדרות החלות על כלל חברי ההסתדרות, ובכללן ההוראה המתייחסת לתשלום דמי חבר למצטרפים במהלך של התארגנות ראשונית.

47. עוד יש לציין כי טענות זהות שהעלתה אגודת העיתונאים נדחו בפסק הדין בסכסוך הארגוני. בית דין זה דחה את טענת אגודת העיתונאים כי יש לפסול טפסי הצטרפות שנחתמו לפני אישור התקנון, וכי יש לפסול טפסי הצטרפות שלגביהם הועלו טענות לעצם תשלום דמי חבר ולאופן תשלומם (סעיפים 41(ב) ו-41(ג) לפסק הדין בסכסוך הארגוני).

האם יש להכיר בעיתונאי Ynet כיחידת מיקוח נפרדת באופן קבוע או זמני?

פסק דינו של בית הדין האזורי:

48. כאמור, בית הדין האזורי קבע כי נכון לקבוע שכלל עובדי Ynet הם יחידת מיקוח אחת, ואין לפצל את יחידת המיקוח ולראות **בעיתונאי Ynet** יחידת מיקוח נפרדת, אולם יש להכיר בעיתונאי Ynet כיחידת מיקוח נפרדת זמנית לפרק זמן בן שנתיים, כמפורט להלן.

49. בית הדין האזורי ציין כי במשך עשרות שנים התארגנו עובדי ענף העיתונות לצרכי משא ומתן כמו גם לצרכי חתימה על הסכמים קיבוציים ביחידות מיקוח מקצועיות, להבדיל מיחידות מיקוח כלל מפעליות. בהתאם, לאורך השנים נחתמו הסכמים קיבוציים שונים ונפרדים עם עובדי המנהלה, עם עובדי הדפוס ועם העיתונאים. בית הדין הוסיף כי למרות שחלוקה זו ממשיכה להתקיים גם בימינו, נכון להתייחס אליה כאל חלוקה היסטורית, להבדיל מחלוקה עכשווית, נוכח העובדה שיחסי העבודה בענף העיתונות הישראלי עברו מהפך, עם המעבר הגורף

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

להעסקה באמצעות חוזים אישיים. ב-Ynet לא התקיימו מעולם יחסי עבודה קיבוציים, ולכן לחלוקה המסורתית בין עובדים מסוגים שונים לא הייתה כל משמעות משפטית. בית הדין האזורי קבע כי נכון לקבוע כי **כלל עובדי YNET** הם יחידת מיקוח אחת, ואין לפצל את יחידת המיקוח ולראות בעיתונאי Ynet יחידת מיקוח נפרדת, מנימוקים אלה:

49.1. בהתאם לפסיקה, יש להעדיף את יחידת המיקוח התעשייתית – מפעלית ולא לפצלה.

49.2. פיצול יחידת המיקוח של גוף כמו Ynet, המעסיק 242 עובדים, לשתי יחידות מיקוח, עיתונאים ועובדים שאינם עיתונאים, יחייב את ההנהלה לנהל מו"מ עם שני ועדים שונים, ועלול לפגוע ביציבות יחסי העבודה. כמו כן, הפיצול יביא למצב שבו העובדים הלא עיתונאים יוותרו ביחידת מיקוח קטנה, שתמנה פחות ממאה עובדים, ועלול להיווצר פער בין תנאי עבודתם של העיתונאים לבין תנאי עבודתם של העובדים האחרים ולפגיעה בעובדים האחרים, שהם העובדים החלשים יותר. בית הדין האזורי הדגיש כי העובדה שיחידת המיקוח לא תפוצל לא תמנע הסכמה על תנאי עבודה שונים לעיתונאים ולמי שאינם עיתונאים.

49.3. על פי אתר האינטרנט של ארגון העיתונאים כל עובד בכל כלי תקשורת מוזמן להצטרף, ואם לא יוכר כעיתונאי יקבל את כל השירותים מההסתדרות. מכאן, שגם ארגון העיתונאים פועל מתוך מחויבות לכלל העובדים, לרבות אלה שאינם עיתונאים.

49.4. מעבר לכך, נוכח השינויים המשמעותיים שחלו בעולם התקשורת קיים קושי להגדיר "מיהו עיתונאי", וכבר בהליך זה התעוררו מחלוקות בין ארגון העיתונאים, המגדיר "עיתונאי" בצורה רחבה ביותר, הכוללת למשל גם גרפיקאים וארכיברים, לבין Ynet, הטוענת כי חוסר ההבחנה הביא למצב כי גם עובדים שאינם מייצרים תוכן כלשהו נחשבים ל"עיתונאים" על פי הגדרת הארגון. קשיים אלה מתעצמים עת מדובר בעיתון אינטרנטי. פיצול יחידת המיקוח של עובדי Ynet בין עיתונאים ללא עיתונאים שלא בהסכמה בין ארגון

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

העובדים לבין המעסיק, יביא למחלוקות משפטיות חוזרות ונשנות, אשר יעסיקו את הצדדים ויחייבו התערבות שיפוטית רבה ומיותרת.

50. למרות קביעתו שאין לפצל את עובדי Ynet לשתי יחידות מיקוח נפרדות, קבע בית הדין האזורי כי בנסיבות המקרה הנדון, בשלב ההתארגנות הראשונית שבו מצויה ההתארגנות ב-Ynet יש להכיר בעיתונאים כיחידת מיקוח נפרדת לפרק זמן בן שנתיים, מנימוקים אלה:

50.1. קיימים פערי כוחות מובנים בין המעסיק לבין עובדיו בשלב ההתארגנות הראשונית. לאור זאת, נקבע בפסיקה בעניין **מחסני חשמל** [עס"ק (ארצי) 41337-11-12 **הסתדרות העובדים הכללית – אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ** (15.1.2013)], כי כאשר מבקש ארגון עובדים להכיר ביחידת מיקוח מסוימת אשר נראית על פני הדברים כפיצול של יחידת המיקוח התעשייתית המפעלית, יש ליישם את הכללים להגדרת יחידת מיקוח באופן גמיש ומקל, עת מדובר בהתארגנות ראשונית. על יסוד פסיקה זו, וכן דעות מלומדים [עידו עשת, "גבולות הויכוח סביב יחידת המיקוח", **עבודה חברה ומשפט**, כרך י"ג (2012) ע' 57]; מרדכי (מוטי) מירוני, "יחידת המיקוח – הגדרתה, עיצובה, והתאמתה למצבים משתנים ביחסי עבודה", **ספר אליקה ברק – אוסוסקין** (2012) ע' 563], קבע בית הדין האזורי יש מקום להכיר ביחידת מיקוח זמנית, בנסיבות המתאימות.

50.2. בית הדין האזורי קבע כי במקרה הנדון מתקיימות נסיבות המצדיקות הכרה בעיתונאי Ynet כיחידת מיקוח זמנית, בשל נימוקים אלה. **ראשית**, ההתארגנות פעלה מתוך הסתמכות הראויה להגנה על ההנחה שהחלוקה המסורתית של יחידות המיקוח בענף התקשורת תישאר על כנה. **שנית**, חובתו של מעסיק שעובדיו מתארגנים ביחידת מיקוח "לא נכונה" לשיטתו להעמיד מראשית מהלך ההתארגנות את עובדיו המתארגנים על טעותם, ולהסביר להם מהי לשיטתו יחידת המיקוח הנכונה, ולא להשתמש בטענה זו כ"חרב" הנשלפת ברגע האחרון בעת ההליך המשפטי. **שלישית**, נוכח הקשיים בהם נתקלה ההתארגנות בראשית דרכה, בעקבות התנהלות Ynet בפיטורי תני גולדשטיין, שכמעט קטעה באיבה את מהלך ההתארגנות הראשונית, יש להגמיש את כללי ההכרה ביחידת

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

המיקוח, באופן שיאפשר הכרה זמנית בעיתונאים בלבד כיחידת המיקוח ויחייב את Ynet לנהל עם ארגון העיתונאים מו"מ קיבוצי, בין היתר בעניין יחידת המיקוח. **רביעית**, נוכח העובדה ש-Ynet מצויה בהליך צמצום מצבת כוח האדם, ויש אפשרות לעריכת שינוי מבני משמעותי – איחוד מערכת Ynet עם מערכת ידיעות אחרונות – יש להגמיש, ולו באופן זמני, את יחידת המיקוח, על מנת לאפשר לכל הפחות לעיתונאים של Ynet לממש את זכותם לקבלת מידע מהמעסיק בקשר לשינוי המבני המתוכנן.

50.3. בית הדין האזורי קצב את אורכה של ההכרה ביחידת המיקוח הזמנית לשנתיים, על מנת לאפשר לצדדים זמן מספיק לצורך "התנעת" יחסי העבודה הקיבוציים, ועל מנת שיוכלו לנהל מו"מ מבלי ש"זמניות" ההכרה תשפיע יתר על המידה על המשא ומתן. יחד עם זאת, בית הדין האזורי קבע כי ככל שבנקודת זמן כלשהי במהלך השנתיים הקרובות יצטרפו אל ההסתדרות (או אל ארגון עובדים אחר) שליש מכלל עובדי Ynet, תפקע ההכרה ביחידת המיקוח הזמנית וכלל עובדי Ynet יהפכו ליחידת מיקוח אחת.

51. הן Ynet והן ארגון העיתונאים ערערו על פסיקתו של בית הדין האזורי בעניין יחידת המיקוח.

52. **Ynet טענה** בהודעת הערעור כי ארגון העיתונאים התיימר להיות ארגון עובדים יציג של כלל העובדים ולא של העיתונאים בלבד, והסעד שהתבקש על ידו בבקשה היה הכרה בארגון העיתונאים כארגון העובדים היציג של עובדי Ynet. לכן, זה בלתי סביר לקבוע יחידת מיקוח זמנית השונה מיחידת המיקוח הסופית של כלל עובדי Ynet; בית הדין האזורי יצר מושג של יחידת מיקוח זמנית כדי להביא לתוצאה שלפיה ארגון העיתונאים ייחשב כארגון עובדים יציג בקרב העיתונאים, למרות שסעד כזה לא נתבקש. בכל מקרה, אין בסיס בהלכה הפסוקה לא לקביעה העקרונית של הכרה ביחידת מיקוח זמנית ולא לקביעה כי ההכרה תעמוד בתוקפה לפרק זמן בן שנתיים; נוכח העובדה שארגון העיתונאים ביקש לייצג את כלל עובדי Ynet לא הייתה לו הסתמכות על כך שהעיתונאים מהווים יחידת

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

מיקוח נפרדת; נוכח העובדה שארגון העיתונאים קולט לשורותיו עובדים רבים שאינם עיתונאים, נכונה קביעתו של בית הדין האזורי שלפיה כלל עובדי Ynet מהווים יחידת מיקוח אחת.

53. Ynet הוסיפה וטענה כי ככל שארגון העיתונאים טוען למעמד של ארגון פרופסיונאלי, הוא אינו יכול להתיימר ולייצג את יחידת המיקוח של כלל עובדי Ynet הכוללת עובדים שאינם עיתונאים, והמנועים מלהצטרף לשורותיו של ארגון העיתונאים; נוכח העובדה שארגון העיתונאים מקבל לשורותיו גם עובדים שאינם עיתונאים, אין להכיר בארגון העיתונאים כארגון פרופסיונאלי המייצג את יחידת המיקוח של העיתונאים; מחד, ארגון העיתונאים ביקש להתנער מן "המסורת" וכפר בעקרונות הייצוג המסורתיים, שלפיהם אגודת העיתונאים היא ארגון העובדים היציג של העוסקים בענף העיתונות באשר הם, ומאידך ארגון העיתונאים בוחר לחזור אל ה"מסורת" ומעלה על נס את החלוקה ההיסטורית כפי שהייתה נהוגה בענף העיתונות; ההסכמה הקיימת מכירה ביציגות של אגודת העיתונאים במסגרת יחידת המיקוח, ולא ביציגות של ארגון העיתונאים, ולכן כלל "ההסכמה" פועל כנגד ארגון העיתונאים.

54. בטיעון לפנינו, עת התבקש ב"כ Ynet להבהיר אם עמדת Ynet היא שכלל העובדים מהווים יחידת מיקוח או שיש לראות את העיתונאים ב-Ynet כיחידת מיקוח, השיב כי בהבנה המסורתית שבין אגודת העיתונאים לבין ידיעות אחרונות יש הסכמה מבנית שעיתונאים הם יחידת מיקוח נפרדת, אבל ההגדרה "מיהו עיתונאי" הרבה יותר צרה ומתייחסת למי שיכול להצטרף לאגודת העיתונאים. ככל שארגון העיתונאים היה מגדיר "עיתונאי" באותו אופן בו מגדירה אותו אגודת העיתונאים, מקובל עליו שהעיתונאים הם יחידת מיקוח נפרדת, וזאת באופן קבוע ולא באופן זמני.

55. **ארגון העיתונאים** הבהיר כי לא ביקש להכיר בו כארגון עובדים יציג של כלל העובדים ב-Ynet אלא של העיתונאים בלבד, עובדי מערכת Ynet; ארגון העיתונאים נולד מקבוצת עיתונאים מכלי תקשורת שונים אשר הגיעו למסקנה

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

שיש להקים ארגון עיתונאים חדש, כאיגוד מקצועי של עיתונאים, וזאת נוכח דעיכת העבודה המאורגנת בענף, ורצון להתאגד תחת קורת ארגון העובדים הגדול במשק – ההסתדרות; ארגון העיתונאים הוא ארגון פרופסיונאלי ענפי, והוא מקבל לשורותיו עובדים בכל מקצועות העיתונות. נוכח ההתפתחויות בענף התקשורת הורחב עיסוקם של העיתונאים מעבר לסופרים וכתבי שטח, והוא כולל גם מעצבי תוכן, צלמים, מפיקים, כתבים ועורכים, וכל אלה יכולים להתקבל לארגון על פי התקנון. אולם, ארגון העיתונאים מקבל לשורותיו עיתונאים בלבד, ולכן הוא ארגון מקצועי המייצג את העיתונאים באמצעי התקשורת השונים; כל עובדי Ynet שהצטרפו לארגון העיתונאים עונים על הגדרת "עיתונאי" המעוגנת בתקנון הארגון.

56. באשר להגדרת יחידת המיקוח הנכונה טען ארגון העיתונאים כי מאז ומתמיד מערכות כלי התקשורת הכתובה והמשודרת מוכרות כיחידה מוכרת פרופסיונאלית, והדבר בא לידי ביטוי בהסכמים קיבוציים כלליים ומיוחדים שנחתמו בעבר, ואף בקיומם של ארגוני עובדים פרופסיונאליים שפעלו מחוץ להסתדרות; גם הפסיקה הכירה בכך שלעיתונאים בכלי התקשורת אינטרס מיוחד; הפרדה זו נחוצה כדי למנוע או לפחות לצמצם לחצים על עיתונאים ועורכים ולשמור על חופש העיתונות; אין בעובדה שתחום התקשורת "**נרמס בהעסקה פוגענית עוקפת ההסכמים הקיבוציים באמצעות חוזים אישיים ופריילנסרים**", תופעה שכונתה על ידי בית הדין האזורי כ"עידן החדש", כדי לאיין את הצורך בשמירה על יחידת המיקוח היסטורית ולבטל את ההצדקה להכרה ביחידת מיקוח זו; גם השינויים הטכנולוגיים או העובדה שמדובר באתר אינטרנט שאינו מעסיק עובדי דפוס אין בהם כדי להצדיק ביטולה של יחידת המיקוח המקצועית המסורתית. מה גם, שבחלק מכלי התקשורת אין הפרדה בין מערכת העיתון המודפס לבין מערכת אתר האינטרנט, ואותם עיתונאים כותבים הן לעיתון המודפס והן לאתר; כמו כן, יש להתייחס להקשר התעשייתי, שכן באמצעי תקשורת אחרים מוכרים העיתונאים כיחידת מיקוח נפרדת, על פי הסכמת המעסיקים השונים בענף, ופסיקת בית הדין האזורי תיצור חוסר סדר וחוסר אחידות בענף; גם ב-Ynet מהלך התארגנות נעשה בהתייחס ליחידת

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

המיקוח של העיתונאים. הן בפרשת גולדשטיין והן לאורך כל מהלך ההתארגנות לא טענה Ynet שהמערכת אינה בגדר יחידת מיקוח נפרדת, אלא טענה כי חלק מהעובדים שהצטרפו לארגון העיתונאים אינם עיתונאים; טענות Ynet בנוגע ל"מיהו עיתונאי" והגדרת יחידת המיקוח הועלו בצורה מעורפלת ועמומה, כטענת "חרב" בלבד, כדי לסכל את התארגנות העובדים; אין לאפשר ל - Ynet לשנות את יחידת המיקוח המסורתית והמוסכמת; הכרה בעיתונאים כיחידת מיקוח נפרדת לא תפגע בעובדי Ynet האחרים. נקודת המוצא של בית הדין האזורי כי העיתונאים הם קבוצת העובדים החזקה שגויה. במציאות הקשה בענף התקשורת היום העיתונאים הם סקטור מוחלש, המועסק בהעסקה פוגענית; ההכרה ביחידת המיקוח ההיסטורית של העיתונאים תקדם את ההתארגנות ב- Ynet, שכן היא תביא להתעוררות גם בקרב עובדי המנהלה, אשר ההסתדרות תפעל לקידום ההתארגנות שלהם, אולם באמצעות אורגן אחר שלה.

57. **לאחר בחינת טענות הצדדים וכלל החומר שבתיק, אנו קובעים כי בעניין יחידת המיקוח יש לקבל את הערעור שכנגד של ארגון העיתונאים, וכי יש להכיר בעיתונאי Ynet כיחידת מיקוח נפרדת באופן קבוע ולא באופן זמני.**

מסגרת הדיון:

58. קודם לדיון בטענות הצדדים לגופן, יש להבהיר את מסגרת הדיון.

59. Ynet טענה שארגון העיתונאים ביקש במהלך ההתארגנות או בהליך בבית הדין האזורי לקבל הכרה כארגון יציג של כלל עובדי Ynet ולא של העיתונאים. טענה זו סמכה Ynet על פרק הסעדים בבקשה שהגישה ההסתדרות, בו עתרה **"ליתן צו הצהרתי קבוע לפיו המבקשת היא הארגון היציג במשיבה"**. טענה זו של Ynet אינה משקפת נכונה את מצב הדברים. ארגון העיתונאים טען הן לאורך כל מהלך ההתארגנות והן בהליך הקיבוצי כי הוא ארגון העובדים היציג **בקרב עיתונאי**

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

Ynet. כך, בהודעת היציגות מיום 20.5.2012 הבהיר ארגון העיתונאים כי הוא הארגון היציג בקרב העיתונאים המועסקים ב-Ynet באומרו:

"מעל שליש מעיתונאי ידיעות אינטרנט (שותפות רשומה) בחרו להצטרף לארגון העיתונאים בהסתדרות החדשה אשר מהווה החל מהיום, 20.5.12, את ארגון העובדים היציג בקרב עיתונאי החברה.

....

חברי וועד הפעולה של עיתונאי החברה הינם

וראו גם: מכתב ב"כ ארגון העיתונאים מיום 23.5.2012; מכתב ב"כ ארגון העיתונאים מיום 19.6.2013; מכתב ב"כ ארגון העיתונאים מיום 4.8.2013.

אכן, בבקשה שהגיש ארגון העיתונאים בבית הדין האזורי נעשה שימוש בביטוי "העובדים" או "עובדי המשיבה", אולם קריאת הבקשה בכללותה מעלה חד משמעית כי ארגון העיתונאים טען כי הוא הארגון היציג של העיתונאים המועסקים ב-Ynet. כך, בסעיף 7 לבקשה נאמר כי "המבקשת היא ארגון העובדים היציג בקרב העיתונאים המועסקים במערכת המשיבה (להלן – העובדים)". (וראו גם: סעיפים 41 ו-42 לבקשה).

60. אכן, קיימת מחלוקת בין ארגון העיתונאים לבין Ynet בשאלה "מיהו עיתונאי", דהיינו איזה עובדים נכללים ביחידת המיקוח של עיתונאים, כאשר לטענת ארגון העיתונאים ההגדרה רחבה יותר מההגדרה הנטענת על ידי Ynet. אולם, העובדה שלטענת Ynet ארגון העיתונאים מצרף לשורותיו גם עובדים שאינם עיתונאים, אינה מובילה למסקנה כי ארגון העיתונאים מבקש לייצג את כלל העובדים ב-Ynet, וכי יש לבחון את מעמדו כארגון עובדים יציג של כלל עובדי Ynet. יתר על כן, Ynet אינה רשאית להיות מעורבת בקביעה מי רשאי להצטרף כחבר לארגון העיתונאים. עניין זה נתון לקביעתו של ארגון העיתונאים, ובסמכותו לקבוע בתקנון מיהו "עיתונאי" הרשאי להצטרף כחבר לארגון העיתונאים. מובהר, כי בהגדרת גבולות יחידת המיקוח של העיתונאים ב-Ynet ההגדרה

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

שבתקנון ארגון העיתונאים **אינה מחייבת** את Ynet, והיא רשאית לטעון כי עובדים שלטענת ההסתדרות הם בגדר עיתונאים הם לאמיתו של דבר עובדי מנהלה, ואינם נמנים עם עובדי יחידת המיקוח. את גבולות יחידת המיקוח ארגון העובדים אינו מגדיר לבדו. גבולות יחידת המיקוח נקבעים בהסכמה על ידי הצדדים ליחסי העבודה, ובהעדר הסכמה – על פי הכרעת בית הדין (לשאלה אם אכן ארגון העיתונאים צירף חברים שאינם עיתונאים נתייחס בהמשך).

המסגרת הנורמטיבית – גבולות יחידת המיקוח:

61. בעניין **אקרשטיין** ובעניין **מחסני חשמל** פורטו בהרחבה הכללים לתיחום יחידת המיקוח, ונביא להלן את עיקרי הדברים.

62. הבכורה בקביעת גבולות יחידת המיקוח ניתנה להסכמת הצדדים. הכלל הראשון והמרכזי הוא שקביעת יחידת המיקוח ושינוייה ייעשו בהסכמה בין הצדדים ליחסי העבודה הקיבוציים, באופן מפורש או על ידי התנהגות, ובית הדין לא ימהר להתערב בהסכמה זו [עס"ק (ארצי) 23/10 **אקרשטיין תעשיות בע"מ – כח לעובדים ארגון עובדים דמוקרטי** (24.3.2010); עניין **מחסני חשמל**; עס"ק (ארצי) 400028/98 **הסתדרות העובדים הכללית החדשה – צים חברת השיט הישראלית בע"מ** פד"ע לו 97 (2000); דב"ע (ארצי) 96/97 – 41 **תדיראן קשר בע"מ – הסתדרות העובדים הכללית החדשה**, פד"ע לב 306 (1998); סק (ארצי) 21/10 **הסתדרות העובדים הלאומית בישראל – הסתדרות העובדים הכללית החדשה** (2.5.2010); להלן – עניין **טייסי אל על**).

63. בהעדר הסכמה בין הצדדים ליחסי עבודה קיבוציים, ובהתארגנות ראשונית – בין צדדים פוטנציאליים ליחסי עבודה קיבוציים, כאשר העניין מובא לפתחו, בית הדין לעבודה מכריע מהי יחידת המיקוח הנכונה. בשנים האחרונות, עולה שאלה זו פעמים רבות במסגרת מאבק על התארגנות ראשונית במקום העבודה. בסיטואציה של התארגנות ראשונית הגדרת גבולות יחידת המיקוח עשויה לקבוע

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

את גורלה של ההתארגנות, שכן בדרך כלל ככל שיחידת המיקוח גדולה יותר יקשה על ארגון עובדים להשיג מעמד של ארגון עובדים יציג.

64. בפסיקה עקבית של בית דין זה נקבע כי יש להעדיף יחידת מיקוח אחת במפעל אחד, ויש להעדיף יחידת מיקוח מפעלית על פני יחידת מיקוח מקצועית. זאת, משיקולים אלה: אחדות בין העובדים וחיוזוק כלל העובדים, כך שקבוצות העובדים "החזקות" מסייעות לקבוצות העובדים "החלשות" להשיג תנאי עבודה הוגנים וטובים יותר; הגברת היציבות במקום העבודה, והפחתת סכסוכי העבודה הנובעים מסכסוכי העבודה בין קבוצות עובדים שונות; ניהול יעיל יותר של המשא ומתן הקיבוצי, כאשר המעסיק מנהל משא ומתן מול ארגון עובדים אחד; ייצוג העובדים על ידי ארגון עובדים אחד הרואה את "התמונה בכללותה".

65. עם זאת, בית הדין הארצי עמד על כך שיש מקרים בהם יש להכיר ביחידת מיקוח המבוססת על שיוך מקצועי כיחידת מיקוח נפרדת, עת קיים לאותה קבוצת עובדים "אינטרס מיוחד" המצדיק זאת. עמד על כך בית הדין כבר בעניין העובדים הבכירים בפז [דב"ע (ארצי) מב/5 – 2 ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל – אגודת העובדים הבכירים בפז, פד"ע י"ד 367 (1983)] באומרו:

"את הדיבור 'סוגי עובדים' שבסעיף 15(3) לחוק הסכמים קיבוציים לעניין ובהקשר הסעיפים 12(1) ו-3 לחוק יש אפוא לפרש כך, שגם לא תסוכל, לחלוטין, המטרה של 'הסכם אחד' ל'מפעל אחד' וגם תתאפשר סטייה או גמישות הכרחיים שמקורם במהות יחסי העבודה הקיבוציים. המטרה תסוכל, אם יתאפשר לכל קבוצת עובדים 'לפרוש מהציבור' ולערוך שבת לעצמם. היא תסוכל, אם יתאפשר לכל קבוצת עובדים, בין שהם מדורגים בדרגה מסוימת, בין שהם ממלאים תפקיד מסוים, כגון עובדי 'דואר יוצא' להבדיל מעובדי 'דואר נכנס', בין שהם מהווים מבחינה מינהלית יחידה מסוימת כגון שיווק, תכנון, קידום מכירות, 'פיקוח איכות' או החזקת ציוד לראות עצמם 'סוג עובדים', להתאגד ולטעון למעמד נפרד לשם משא-ומתן קיבוצי ועריכת הסכם קיבוצי.

המטרה לא תסוכל ובמקביל תתאפשר הגמישות החיונית, אם לדיבור "סוג עובדים" יינתן פירוש לפיו "סוג עובדים" לענייננו הם עובדים שלהם אינטרס מיוחד, "מיוחד" ולא רק שונה, עת "הייחוד" הוא לאו דווקא בתביעה לשכר גבוה יותר. אותו "ייחוד" תמצא במוסד להשכלה גבוהה עת מדובר בחברי סגל אקדמי, ברופאים או עובדים במקצועות

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

פרה-רפואיים במוסדות בריאות, ב"עיתונאים" עת מדובר בשירותי תקשורת ועיתונות וכיוצא באלה "מפעלים" "מוכרים" מבחינת מבנה כוח אדם. אותו "ייחוד" צריך לענות על "אינטרס" של העובדים שבהם מדובר, ולא על "אינטרס" של המעביד, כי יכול ו"אינטרס" של מעביד - ואין המדובר במפעל שבו עסקינן - יעודד פיצול במקום אחדות.

(ההדגשה הוספה – ל.ג.).

וראו גם: דב"ע (ארצי) נה/28 – 4 ארגון סגל המחקר במערכת הביטחון – ההסתדרות הכללית (5.11.1996); עניין טייסי אל על.

66. בעניין אקרשטיין סיכם בית הדין הארצי וקבע כי יש לקבוע את גבולותיה של יחידת המיקוח על יסוד "מכלול מאפייני העסקתה של קבוצת העובדים או 'היחידה' העותרת להכרה כיחידת מיקוח נפרדת", וזאת על בסיס קריטריונים אלה:

"מנקודת מבטם של העובדים ישקלו 'האינטרסים המשותפים' של העובדים המבקשים הכרה כיחידה נפרדת - *community of interests* – אינטרס קהילתי משותף. דמיון האינטרסים או שיתוף האינטרסים ייבחן במגוון עניינים כמו: האם יש לעובדים הכלולים ביחידת המיקוח סביבת עבודה דומה (*Work environment*), תנאי עבודה דומים (מסלולי קידום, שעות עבודה, שיטת פנסיה וכד'), סוג עיסוק (כגון עובדי ייצור), רקע דומה של הכשרה מקצועית, קירבה גיאוגרפית, אתר עבודה, היותם חלק משרשרת ייצור או מערך עבודה, היסטוריה של משא ומתן, וכד'.

במקרים רבים, יענה מבחן "האינטרסים המשותפים" גם על צרכיו של המעסיק, באופן שינהל משא ומתן עם קבוצת עובדים בעלי מאפיינים דומים.

מנקודת מבטו של המעסיק יינתן משקל מרכזי לפרמטר "הארגוני-ניהולי". במסגרת זו יש לשאוף, עד כמה שהדבר ניתן, להתאמה בין יחידת המיקוח לבין המבנה הניהולי והארגוני של המעסיק. זאת, מתוך מגמה שחטיבה ארגונית-ניהולית אחת לא תפוצל למספר יחידות מיקוח. ככל שיוכח, כי כלל סניפיו של המעסיק נמצאים תחת מטה ניהולי וארגוני משותף, יהווה הדבר שיקול להגדרת המעסיק - על כלל אתריו - כיחידת מיקוח אחת. ככלל יש, איפוא, לחתור ל"הסכם קיבוצי אחד לחטיבה ארגונית אחת". "השיתוף" הניהולי בין היחידות או האתרים השונים של המעסיק, ייבחן בפרמטרים

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

דוגמת ניהול תקציבי, ניהול משאבי אנוש, ניהול לוגיסטי, מערכות מידע, מחשוב, שיווק ומכירות, וכל כיוצא באלה. מבחן זה, משרת אף הוא במקרים רבים גם את האינטרסים של כלל עובדי המפעל. פרמטרים אלה לקביעת יחידת המיקוח ישקלו בכל עניין ועניין בפריזמה של ההקשר התעשייתי והמיוחד בכל ענף או עסק".

67. התייחסות מיוחדת ניתנה בפסיקה ובספרות לעניין קביעת יחידת המיקוח כאשר מדובר בהתארגנות ראשונית. בעניין מחסני חשמל, נפסק כי עת מדובר בהתארגנות ראשונית, הכלל המשפטי הראוי -

"מחייב גישה שמביאה לידי ביטוי יתר גמישות והקלה בקביעת גבולות יחידת המיקוח במקרה של התארגנות ראשונית במקום העבודה, כך שתאפשר במקרים המתאימים חריגה מהכלל של יחידת המיקוח התעשייתית - מפעלית ותיקבע יחידת מיקוח קטנה יותר, על מנת שיתאפשר לממש את זכות ההתארגנות.

במסגרת זו, כאשר מבקש ארגון עובדים להכיר ביחידת מיקוח מסוימת אשר נראית על פני הדברים כפיצול של יחידת המיקוח התעשייתית - מפעלית, ייבחן יישומם של הכללים 'הרגילים' שנקבעו לעניין זה (כפי שסוכם בפסקה 16 לפסק דין אקרשטיין) באופן גמיש ומקל. גישה זו מבטאת את נקודת האיזון הרצויה במקרה של התארגנות ראשונית, אשר לפיה, בדרך כלל, תגבר זכות ההתארגנות של העובדים על פני זכות הקניין של המעסיק וזכותו לנהל את עסקו כראות עיניו, וכל זאת תוך בחינת כל מקרה ומקרה על פי נסיבותיו.

וידגש, אין הכוונה ליצור יחידות מיקוח בלתי הולמות ומלאכותיות אשר משקפות הבדלים דקים עד בלתי נראים בין קבוצות עובדים שונות אצל אותו מעסיק. בבחינת נסיבות כל מקרה, תידרש מידה מסוימת של אינטרסים משותפים של קבוצת העובדים ושוני מסוים של אותה קבוצת עובדים גם בהיבט הארגוני - ניהולי, אך תוך קביעת אמת מידה מקלה יותר, ושימת דגש על כך שבנסיבות של התארגנות ראשונית, ההיבט של האינטרסים המשותפים יהיה חשוב ומכריע יותר מההיבט הארגוני - ניהולי.

עם זאת, כל מקרה ייבחן על פי נסיבותיו, ההקשר המפעלי, מכלול מאפייני ההעסקה של קבוצת העובדים אשר מבקשת ליצור את יחידת המיקוח במפעל, וההשלכות הצפויות של קביעת יחידת המיקוח על העובדים ועל המעסיק".

68. בפסק דינה המקיף בעניין מחסני חשמל עמדה חברתי, סגנית הנשיא השופטת וירט - ליבנה, על הטעמים לקביעת כלל גמיש יותר עת מדובר בהתארגנות ראשונית, ובכלל זה הצורך למנוע סיכול ההתארגנות הראשונית, ככל שתיקבע

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

הגדרה רחבה של יחידת המיקוח; הצורך לקבוע כלל התואם את השינויים שחלו במשק וביחסי העבודה, דהיינו ירידה בשיעור ההתארגנות וביזור מערכת יחסי העבודה; עמימות בקביעת יחידת המיקוח בחברות גדולות ומורכבות.

טעם נוסף שהובא לקביעת כלל גמיש יותר לתחימת גבולות יחידת המיקוח במקרה של התארגנות ראשונית היה הצורך להתמודד עם נסיבות בהן המעסיק מעוניין לסכל את ההתארגנות, וכך נפסק:

"פסיקתו הוותיקה של בית דין זה באשר לקביעת גבולות יחידת המיקוח התבססה במקרים מסוימים על הנחה של תום לב מצד המעסיק בקביעת יחידת המיקוח, ושל אינטרס לגיטימי שלו ביעילות ויציבות ניהול עסקו. מדיניות כזו של העדפה של יחידת מיקוח תעשייתית מפעלית משקפת במקרים רבים זהות אינטרסים בין העובדים למעסיק באשר ליציבות מקום העבודה, איתנותו הפיננסית של המפעל ומרקם יחסי העבודה בו. אולם, ניסיון החיים ביחסי העבודה הקיבוציים במשק מלמד כי יש לתת את הדעת לפערי הכוחות העמוקים והמובנים בין מעסיק חזק לבין העובדים במקום עבודה בו לא קיים ארגון עובדים יציג, ולמצב עניינים בו מעסיקים רבים מנסים למנוע את התארגנות העובדים אצלם ולסכל תוך שימוש באמצעים פסולים. במקרים רבים סירובו של המעסיק לנהל משא ומתן עם ארגון העובדים נובע מהתנגדותו לעצם קיומה של ההתארגנות".

להתייחסות נוספת לעניין תחימת יחידת המיקוח, בכלל ובמקרה של התארגנות ראשונית בפרט ראו: ס' אדלר, "התארגנות עובדים בישראל: מגמות, היבטים משפטיים ומדיניות", ספר אליקה ברק – אוסוסקין (2012) ע' 517; עידו עשת, "גבולות הויכוח סביב יחידת המיקוח", עבודה חברה ומשפט, כרך י"ג (2012) ע' 57; מרדכי (מוטי) מירוני, "יחידת המיקוח – הגדרתה, עיצובה, והתאמתה למצבים משתנים ביחסי עבודה", ספר אליקה ברק – אוסוסקין (2012) ע' 563. ס"ק (ב"ש) הסתדרות העובדים הכללית החדשה – ויטה פרי הגליל שיווק בע"מ (6.4.2008); ס"ק (ת"א) 504/09 ארגון כוח לעובדים ארגון עובדים דמוקרטי – מכון דוידסון לחינוך מדעי, ליד מכון ויצמן למדע (23.3.2009), להלן – עניין גן המדע; ס"ק (ב"ש) ארגון כוח לעובדים ארגון עובדים דמוקרטי – אקרשטיין תעשיות בע"מ (25.1.2010); ס"ק (ת"א) 15391-12-11 הסתדרות העובדים הכללית החדשה – הוט טלקום שותפות מוגבלת ואח' (26.2.2012).

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

ומן הכלל אל הפרט:

69. יישום הכללים שנקבעו בפסיקה בנסיבות המקרה הנדון, במיוחד בהתחשב בעובדה כי מדובר בהתארגנות ראשונית במקום העבודה, מביא למסקנה שלפיה יש להכיר בעיתונאים ב-Ynet כיחידת מיקוח נפרדת, וזאת משלושה טעמים: **האחד** – יש למעשה הסכמה של Ynet כי העיתונאים הם יחידת מיקוח נפרדת, וטענותיה בעניין יחידת המיקוח הועלו על מנת לסכל את ההתארגנות הראשונית של העיתונאים; **השני** – יש לעיתונאים "אינטרס מיוחד" – מאפייני העסקה ייחודיים המצדיקים להכיר בהם כיחידת מיקוח נפרדת; **השלישי** – מדובר בנסיבות של התארגנות ראשונית, בהן משקלה של זכות ההתארגנות גובר על האינטרסים של המעסיק. להלן, נפרט בהרחבה את הנימוקים.

הסכמת Ynet כי העיתונאים הם יחידת מיקוח נפרדת:

70. פסק דינו של בית הדין האזורי ניתן לאחר תקופה בה התנהל מהלך התארגנות ב-Ynet, במסגרתו התנהל הליך משפטי בעניין פיטוריו של תני גולדשטיין והתנהלה תכתובת ענפה בין הצדדים. בשום שלב עובר להליך המשפטי Ynet לא טענה כי העיתונאים אינם בגדר יחידת מיקוח נפרדת. בהקשר זה, מקובלת עלינו גישתו של בית הדין האזורי כי חובת תום הלב החלה על מעסיק מחייבת אותו להעמיד את ארגון העובדים על כך שלגישתו יחידת המיקוח שבהתייחס אליה טוען ארגון העובדים ליציגות אינה יחידת מיקוח נפרדת או אינה יחידת המיקוח הנכונה, והוא אינו רשאי לשמור טענה זו כ"קלף מנצח" קרוב לחזה, ו"לשלוף" אותו בעיתוי הנוח לו, כדי לסכל את מהלך ההתארגנות.

71. מעבר לכך, שתיקתה של Ynet עובר להליך המשפטי, כמו גם טענותיה במסגרת ההליך המשפטי, מעידות על כך שלאמיתו של דבר Ynet מסכימה לטענת ארגון העיתונאים כי העיתונאים הם יחידת מיקוח נפרדת ועצמאית.

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

72. בתגובותיה לבקשת צד בסכסוך קיבוצי בבית הדין האזורי לא טענה Ynet כי כלל עובדיה הם יחידת מיקוח אחת. ההיפך הוא הנכון. Ynet טענה בעקביות כי העיתונאים המועסקים בקבוצת ידיעות אחרונות, לרבות עיתונאי Ynet, מיוצגים על ידי אגודת העיתונאים. Ynet אף הצביעה על הבעייתיות הטמונה לדעתה בכך שההסתדרות הכללית תאגד עיתונאים, נוכח העובדה שמדובר במקצוע **ייחודי** שנדרשת לו מידה מיוחדת של עצמאות ואי תלות. בטענות אלה אישרה למעשה Ynet את עמדת ארגון העיתונאים כי העיתונאים הם יחידת מיקוח נפרדת.

73. קריאה מדוקדקת של טענותיה של Ynet מעלה כי טענתה אינה שכלל עובדיה מהווים יחידת מיקוח אחת, אלא שטענתה היא שארגון העיתונאים, נוכח העובדה שהוא מקבל לשורותיו גם חברים שאינם עיתונאים, אינו יכול לטעון לכך שהוא מייצג את העיתונאים, וכפועל יוצא מכך ויתר על יחידת המיקוח הנפרדת, ולכן יש לבחון את יציגותו בהתייחס למספר הכולל של העובדים ב-Ynet. גם בדיון לפנינו הסכים ב"כ Ynet כי העיתונאים, בהגדרה המצומצמת של **"מי שיכול להצטרף לאגודת העיתונאים"** מהווים יחידת מיקוח נפרדת. אין לקבל טענות אלה של Ynet. **ראשית**, כפי שהובהר לעיל, יש להפריד בין השאלה האם העיתונאים מהווים יחידת מיקוח נפרדת, ובין גבולותיה של יחידת המיקוח, דהיינו מי מהעובדים הם בגדר "עיתונאים". מחלוקת על תיחוס גבולותיה של יחידת המיקוח של עיתונאים אין בה כדי להביא לתוצאה שלפיה אין להכיר בעיתונאים כיחידת מיקוח נפרדת, אלא יש להכריע בכל מקרה לגביו מתעוררת מחלוקת אם אותו עובד שייך ליחידת המיקוח של העיתונאים אם לאו. **שנית**, למותר לציין, כי מעסיק אינו רשאי לקבוע את עמדתו לעניין גבולות יחידת המיקוח על פי זהות ארגון העובדים המייצג את עובדי אותה יחידת מיקוח, ואינו יכול לטעון, כפי שטענה Ynet, כי הסכמתו להכרה ביחידת המיקוח מותנית בכך שארגון עובדים ספציפי הוא הארגון היציג באותה יחידת מיקוח. ככל ש-Ynet מסכימה שהעיתונאים הם יחידת מיקוח נפרדת עת מדובר בייצוגם על ידי אגודת

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

העיתונאים, אין היא רשאית לשנות את טעמה נוכח ייצוג העיתונאים על ידי ההסתדרות. זאת, כמובן, מבלי לפגוע בטענותיה לעניין גבולות יחידת המיקוח. **שלישית**, כאמור, הטענה הועלתה לא כטענה "חיובית" המגדירה את יחידת המיקוח ככלל עובדי Ynet, אלא רק כדי לשלול את טענת היציגות של ארגון העיתונאים, שכן אין מחלוקת כי לא הצטרפו לארגון העיתונאים שליש מכלל עובדי Ynet. זאת ועוד. לטענת Ynet ארגון העיתונאים אינו מוסמך לייצג את כלל עובדי Ynet, כך שגם אם היו מצטרפים אליו שליש מכלל עובדי Ynet, הוא לא היה זוכה להכרה מטעם Ynet כארגון עובדים יציג. על פי טענה זו של Ynet, ללא קשר למספר המצטרפים לארגון העיתונאים, בכל מקרה לא יוכר ארגון העיתונאים כארגון יציג ב-Ynet. מכאן, כי התכלית הבלעדית של העלאת הטענה כי כלל עובדי Ynet מהווים יחידת מיקוח אחת הייתה לשלול את מעמדו של ארגון העיתונאים כארגון יציג.

74. **כללו של דבר**: לאור כל האמור לעיל, קיימת למעשה הסכמה של Ynet שהעיתונאים הם יחידת מיקוח נפרדת, בכפוף למחלוקת על גבולות יחידת המיקוח, והטענה כי כלל עובדי Ynet מהווים יחידת מיקוח אחת הועלתה רק כדי למנוע הכרה בארגון העיתונאים כארגון יציג. גם עמדת ארגון העיתונאים היא שהעיתונאים מהווים יחידת מיקוח נפרדת ב-Ynet. בהעדר טעם שלא לקבל הסכמה זו, אין מקום שבית הדין לעבודה יקבע יחידת מיקוח שונה, ויכפה למעשה על הצדדים יחידת מיקוח שונה מזו המוסכמת עליהם.

לעיתונאים יש אינטרס מיוחד המצדיק הכרה בהם כיחידת מיקוח נפרדת:

75. כאמור, בהתאם לפסיקה, יש מקום להכיר בקבוצת עובדים או ב"סוג עובדים" כיחידת מיקוח נפרדת, עת לאותה קבוצה "אינטרס מיוחד" המצדיק פיצולה מיחידת המיקוח של כלל עובדי המעסיק. אנו סבורים, כי לעיתונאים עובדי Ynet יש אינטרס מיוחד המצדיק הכרה בהם כיחידת מיקוח נפרדת.

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

76. עיתונאות הוא מקצוע בעל מאפיינים ייחודיים. בבסיס מקצוע העיתונאות עומד עקרון היסוד של חופש הביטוי. לעיתונות, הכתובה והמשודרת, תפקיד מרכזי וחשוב במשטר דמוקרטי, הן בביקורת על רשויות השלטון והן במתן במה למגוון דעות רחב בציבור. לצד חובותיו וזכויותיו של העיתונאי כעובד, מוטלות על העיתונאי חובות ייחודיות הנובעות ממקצועו. העיתונאי כפוף לתקנון האתיקה המקצועית של העיתונות, המטיל עליו חובות רבות וביניהן יושר והגינות; לא להימנע מלפרסם מידע שקיים עניין ציבורי בפרסומו בשל לחצים (פוליטיים, כלכליים ואחרים, לרבות חרם או איום בחרם מודעות); אובייקטיביות; הימנעות ממצב של חשש לניגוד עניינים ועוד [תקנון האתיקה המקצועית של העיתונות, מפורסם באתר האינטרנט של מועצת העיתונות]. מטבע הדברים, עלול להיווצר קונפליקט בין חובותיו המקצועיות של העיתונאי וזכותו ל"חופש העיתונאי" לבין חובותיו למלא אחר הוראות הממונים עליו והבעלים של אמצעי התקשורת. עיתונאי גם עלול להיות חשוף ללחצים שונים, לרבות לחצים להימנע מדיווחים או דברי ביקורת שעלולים לפגוע באינטרסים של מפרסמים גדולים באמצעי התקשורת או באינטרסים של העיתון או של הבעלים של העיתון. [ראו בעניין זה, לרבות השלכותיו על חופש העיתונות: מ' נגבי, **חופש העיתונאי וחופש העיתונות בישראל – דיני תקשורת ואתיקה עיתונאית**, ע' 255 – 286 (2011) האוניברסיטה הפתוחה. לשאלת היקפה של זכות העיתונאי לחופש הביטוי ולאיזון בינה לבין זכות הקניין של הבעלים/המו"ל של העיתון ראו: תב"ע (י-ם) שנ/1000 – 3 ג'ואנה יחיאל – **פלסטיין פוסט בע"מ** (25.4.1993); דב"ע (ארצי) נג/223 – 3 **פלסטיין פוסט בע"מ** – ג'ואנה יחיאל (17.10.1994); בג"צ 6218/93 **ד"ר שלמה כהן נ' לשכת עורכי הדין**, פ"ד מט(2) 529]. מאפיינים ייחודיים אלה של מקצוע העיתונאות באים לידי ביטוי גם בתקנון ארגון העיתונאים אשר בין היתר כלל ברשימת תפקידיו וסמכויותיו תפקידים אלה: **"טיפול האתיקה העיתונאית ושמירה על חופש הביטוי וחופש העיתונות"**; **"לפעול למען טיפוח ערכי הדמוקרטיה, זכויות האדם וחירות האזרח, שוויון מגדרי, הגנה על חופש הביטוי וחופש העיתונות, בישראל ומחוצה לה"**.

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

77. אנו סבורים, כי מאפיינים ייחודיים אלה של מקצוע העיתונאות הם "אינטרס ייחודי" המצדיק התארגנות של העיתונאים ביחידת מיקוח נפרדת. המאפיינים הייחודיים של מקצוע העיתונאות דורשים הסדרה של יחסי העבודה שתאפשר לעיתונאים לקיים את חובותיהם המקצועיות ותסייע לשמור על חופש העיתונות. קביעה כי העיתונאים הם יחידת מיקוח נפרדת תביא למניעה או לפחות לצמצום חשיפתם של העיתונאים ללחצים שיש בהם כדי לפגוע ביכולתם לקיים את חובותיהם המקצועיות. זאת ועוד. עקב מאפייניו הייחודיים של מקצוע העיתונאות עלול להיווצר ניגוד עניינים בין העיתונאים לבין עובדים אחרים בעיתון. כך למשל, עלול להיווצר ניגוד עניינים בין עיתונאי המפרסם מאמרי דעה שיש בהם כדי לפגוע בתפוצה של העיתון או ברכישת שטחי פרסום בעיתון, לבין עובד שהכנסתו נגזרת מהיקף הכנסות העיתון מפרסום.

78. אכן, בתקופה בה שררו יחסי עבודה מאורגנים בענף העיתונות, יוצגו העיתונאים על ידי ארגונים מחוץ להסתדרות – האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל ואגודות העיתונאים בירושלים, תל אביב וחיפה, בעוד שעובדי יחידות המיקוח האחרות (מינהלה, דפוס, טכנאים ברדיו ובטלביזיה) יוצגו על ידי ההסתדרות. אולם, אין בשינוי זהות ארגון העובדים, ובעובדה שכיום העיתונאים בחלק מאמצעי התקשורת בחרו להתארגן במסגרת ארגון העיתונאים בהסתדרות כדי לשנות את המהות – היותם של העיתונאים קבוצת עובדים בעלת אינטרס מיוחד, שיש להכיר בה כיחידת מיקוח נפרדת.

79. גם על פי הקריטריונים לקביעת גבולות יחידת המיקוח שנקבעו בעניין **אקרשטיין** יש מקום להכיר בעיתונאים כיחידת מיקוח נפרדת. כך, לעיתונאים אינטרסים משותפים הנובעים מהמאפיינים הייחודיים של עיסוקם, ובאים לידי ביטוי גם בסביבת העבודה, סוג העיסוק ואתר העבודה. בהקשר זה יש לציין כי על פי עדותו של מר אבי בן טל קיימת הפרדה בין "עובדי תוכן" לבין "עובדים בתפקידים אחרים" בסביבת העבודה, כאשר כל קבוצה עובדת בקומה אחרת, וחלק מעובדי התוכן עובדים מהבית (פרוטוקול ע' 29, ש' 1 – 3, ש' 15). כמו כן, קיימת הפרדה בכפיפות, כאשר רק העיתונאים (ועובדי אדמיניסטרציה עיתונאית שהם עיתונאים שאינם מייצרים תוכן) כפופים לעורך הראשי, להבדיל מעובדים

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

אחרים. מכאן, שהכרה בעיתונאי Ynet כיחידת מיקוח נפרדת אינה עומדת בניגוד למבנה הארגוני – מינהלי של Ynet אלא מתיישבת עמו.

80. זאת ועוד. בקביעת יחידת המיקוח יש לתת משקל להקשר התעשייתי המפעלי והענפי. לפיכך, יש לתת משקל לכך שבענף התקשורת הן בעבר והן בהווה, באותם מקומות עבודה בהם קיימת עבודה מאורגנת (כגון - רשות השידור) או קיימים ניצני עבודה מאורגנת או מהלכי התארגנות, העיתונאים מהווים יחידת מיקוח נפרדת. אין מקום לקבוע כי ב – Ynet יחידת המיקוח תהיה שונה מהמקובל בענף, דהיינו שיחידת המיקוח ב-Ynet תהיה כלל עובדי Ynet.

81. **כללו של דבר:** נוכח המאפיינים הייחודיים של מקצוע העיתונאי, יש לעיתונאים אינטרס מיוחד המצדיק להכיר בהם כיחידת מיקוח נפרדת.

יש לתת משקל לכך שמדובר בהתארגנות ראשונית:

82. בפסיקה ענפה עמד בית דין זה על הקשיים הרבים בהם נתקלים עובדים המבקשים לממש את זכות ההתארגנות במקומות עבודה לא מאורגנים, וזאת נוכח פערי הכוחות המובנים בין העובדים לבין המעסיקים. כפועל יוצא מכך, הן בחקיקה והן בפסיקה גובשו הסדרים וכללים שבאו לבצר ולקדם את מעמדה של זכות ההתארגנות, להגן על העובדים מפני פגיעה והתנכלות עקב רצונם להתארגן, ולאפשר לעובדים במקומות עבודה לא מאורגנים לממש את זכותם להתארגן, [ראו בעניין זה: סעיפים 33 עד 33 טז לחוק הסכמים קיבוציים, תשי"ז – 1957; דב"ע (ארצי) נו/209-3 מפעלי תחנות בע"מ – ישראל יניב ואח', פד"ע לג 289 (1996); עס"ק (ארצי) 1008/00 הורן את לייבוניץ בע"מ – הסתדרות העובדים הכללית החדשה, פד"ע לה 145 (2000); עס"ק (ארצי) 24/10 הוט טלקום בע"מ – הסתדרות העובדים הלאומית (16.3.2010); ע"ע (ארצי) 56/10 חביב – ק.א.ל. קווי אוויר למטען בע"מ (24.3.2010); עס"ק (ארצי) 64/09 כוח לעובדים – עמותת סינמטק ירושלים (2.7.2009); עס"ק (ארצי) 25476-09-12 הסתדרות העובדים הכללית החדשה – פלאפון תקשורת בע"מ (2.1.2013)].

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

83. כאמור, בפסק דין **מחסני חשמל** נקבע כי עת מדובר בקביעת יחידת המיקוח בנסיבות של התארגנות ראשונית, **"משקלה של זכות ההתארגנות גובר, וניתן לחרוג במקרים המתאימים מאמות המידה לפיהן תיקבע יחידת מיקוח תעשייתית – מפעלית"**. זאת, בין היתר, על מנת שלא לאפשר למעסיקים לסכל את ההתארגנות במקום העבודה.

84. כמובהר בהרחבה לעיל, אנו סבורים כי בנסיבות המקרה הנדון, גם על פי הקריטריונים "הרגילים" להגדרת יחידת המיקוח, העיתונאים מהווים יחידת מיקוח נפרדת. בנוסף לכך, יש לתת משקל לעובדה שמדובר בהתארגנות ראשונית במקום העבודה, שהיא חלק ממהלך של התארגנות ראשונית בענף התקשורת, וגם מטעם זה להכיר בעיתונאים כיחידת מיקוח נפרדת. כאמור, עד לשלב ההליך המשפטי Ynet לא העלתה טענה בקשר להיותם של העיתונאים יחידת מיקוח נפרדת, וגם טענתה כי יש לבחון את היציגות ביחס לכלל עובדי Ynet לא הועלתה בתום לב, מתוך רצון להגדיר את יחידת המיקוח הראויה, אלא רק כדי למנוע הכרה בארגון העיתונאים בהסתדרות כארגון יציג. כמו כן, Ynet ניסתה לעכב את הדיון וההכרעה בהליך על ידי צירוף אגודת העיתונאים להליך וניסיון "לייצר" באופן מלאכותי סכסוך בין ארגוני. מנגד, הסתמך ארגון העיתונאים על ההנחה המוסכמת בענף התקשורת שלפיו העיתונאים מהווים יחידת מיקוח נפרדת, הנחה שגם Ynet שותפה לה, בכפוף לטענותיה כי יש לקבוע הגדרה מצומצמת ל"עיתונאים". נוכח מכלול העובדות כמפורט לעיל, ובהתחשב בעובדה כי מדובר בנסיבות של התארגנות ראשונית, היה מקום להעדיף את מימוש זכות ההתארגנות של העיתונאים ביחידת המיקוח המוסכמת, ולא ליצור שינוי מצב מהותי בהגדרת יחידת המיקוח המקובלת והמוסכמת בשלב הקריטי של התארגנות ראשונית. לפיכך, גם מהטעם שמדובר בנסיבות של התארגנות ראשונית היה מקום לקבוע שהעיתונאים הם יחידת מיקוח נפרדת באופן קבוע, ולא להגביל את ההכרה לפרק זמן של שנתיים.

85. **כללו של דבר** : לאור כל האמור לעיל, אנו סבורים כי יש להכיר בעיתונאים עובדי Ynet כיחידת מיקוח נפרדת, וזאת באופן קבוע ולא לתקופה זמנית. נוכח קביעה

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

זו, איננו מביעים עמדה בשאלה אם יש לאמץ את המודל של הכרה ביחידת מיקוח זמנית, כמוצע במאמרו של עידו עשת, ומשאירים שאלה זו להכרעה בעתיד, ככל שיתעורר הצורך להכריע בה.

הערה בשולי הדיון לעניין יחידת המיקוח:

86. כאמור, הגענו למסקנה כי יש להכיר בעיתונאים עובדי Ynet כיחידת מיקוח נפרדת, וזאת באופן קבוע ולא לתקופה זמנית. להשלמת הדיון, נתייחס גם לטענתה של Ynet כי ככל שהיינו קובעים כי יחידת המיקוח היא כלל עובדי Ynet, אזי ארגון העיתונאים, בהיותו ארגון פרופסיונאלי, אינו יכול לייצג את כלל עובדי Ynet. אין בידינו לקבל טענה זו, מנימוקים שיפורטו להלן.

87. ארגון העובדים הטוען ליציגות הוא **ההסתדרות** ולא ארגון העיתונאים. ארגון העיתונאים הוא **אורגן** של ההסתדרות הכללית, והוא פועל במסגרת ההסתדרות הכללית, כהסתדרות מקצועית ארצית, בהתאם לחוקת ההסתדרות, ואינו ארגון עובדים עצמאי. גם עובדה זו הובהרה מראשית מהלך ההתארגנות, הן בפרשת תני גולדשטיין והן בתכתובת בין ארגון העיתונאים לבין Ynet.

88. מעמדו של ארגון העיתונאים כהסתדרות מקצועית ארצית עוגן גם בסעיף 2 לתקנון הארגון, בו נאמר כך:

"ארגון העיתונאים בישראל (להלן – הארגון) פועל במסגרת ההסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן – ההסתדרות) כהסתדרות מקצועית ומייצג את חבריו, עניינית בכל התחומים ברמה הארצית והמקומית, בהתאם לחוקת ההסתדרות (להלן – החוקה);

הארגון מהווה הסתדרות מקצועית של העיתונאים במסגרת ההסתדרות, כמשמעותה בחוקה ובמשפט העבודה, והוא מופקד על מערכת יחסי העבודה שבין העיתונאים למעסיקיהם".

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

89. אנו דוחים את טענת Ynet כי "האנשים לא ביקשו להצטרף להסתדרות באופן כללי אלא לארגון העיתונאים". כפי העולה מהטפסים שצורפו לבקשת הצד בסכסוך קיבוצי, טפסי ההצטרפות נושאים את הכותרת "בקשת הצורפות להסתדרות העובדים הכללית החדשה וחברת העובדים", וכל עובד מצהיר במפורש כי הוא מבקש להצטרף להסתדרות העובדים החדשה. לפיכך, כל מי שהצטרף כחבר בארגון העיתונאים הצטרף כחבר להסתדרות.

90. כפי שנקבע בפסיקה -

"השיטה שבה בחרה ההסתדרות היא שיטה 'משולבת': במישור האחד – המישור המקצועי – אומצה השיטה 'המקצועית' הגורסת מסגרת משותפת לבעלי אותו מקצוע; ובמישור השני - מקום העבודה או המפעל אומצה השיטה 'התעשייתית' הגורסת מסגרת משותפת לכל העובדים באותו 'מקום עבודה' או באותו 'מפעל'"

דב"ע (ארצי) לה/1 – 5 מרקוביץ אח' – ההסתדרות הכללית, פד"ע ו' ע' 197, בע' 209.

וראו גם: עניין אקרשטיין; עס"ק (ארצי) 26445-09-13 הסתדרות העובדים הכללית החדשה – אחדות – ארגון עובדי החוזים האישיים במגזר הציבורי (26.3.2014).

91. אין חולק כי ההסתדרות היא ארגון עובדים "כללי", המאגד עובדים מכלל המקצועות, ויש לה כשירות להיות הארגון היציג של כלל עובדי Ynet. הקביעה איזה ארגון של ההסתדרות ייצג את כלל עובדי Ynet, ככל שייקבע כי כלל עובדי Ynet הם יחידת מיקוח אחת, היא בסמכותה של ההסתדרות [דב"ע (ארצי) 2 – 4 הסתדרות המהנדסים בישראל – כור תעשיות בע"מ (9.12.1987)].

92. כללו של דבר: גם אם כלל עובדי Ynet הם יחידת מיקוח אחת, אין בכך כדי לקבוע אם ארגון העיתונאים כשיר או לא כשיר לייצג את כלל עובדי Ynet. במקרה כזה, ככל שלמעלה משליש מעובדי Ynet יצטרפו להסתדרות, על

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

ההסתדרות יהיה לקבוע את זהות האורגן שינהל יחסי עבודה קיבוציים עם
.Ynet

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

האם ארגון העיתונאים הוא ארגון עובדים יציג בקרב עיתונאי Ynet?

פסק דינו של בית הדין האזורי:

93. בית הדין האזורי נדרש תחילה לשאלה מהו המועד הקובע לבחינת היציגות, וקיבל את טענת Ynet כי המועד הקובע לצורך בחינת טענת היציגות הוא יום 20.5.2012, המועד בו שלח ארגון העיתונאים ל-Ynet את הודעת היציגות.

94. בהמשך לקביעתו בעניין המועד הקובע, קבע בית הדין האזורי כי מחד יש להתעלם מ-22 החברים שהצטרפו לארגון העיתונאים, לטענתו, לאחר המועד הקובע, ומאידך יש להתעלם מטענת Ynet, שהועלתה לראשונה בסיכומים, ש-22 מבין החותמים במועד הקובע כבר אינם נמנים עם עובדיה במועד הגשת הבקשה לבית הדין האזורי.

95. בית הדין האזורי דחה את טענת Ynet כי בטפסי ההצטרפות נפלו פגמים שונים, כגון: לא צוין שם המעסיק וכתובתו, חוסר במספר תעודת זהות באחד הטפסים, לא צוין שההצטרפות היא לארגון העיתונאים, העדר הצהרה על אי חברות בארגון אחר, ועוד. בית הדין האזורי קבע כי הפגמים עליהם הצביעה Ynet בטפסים אינם מהותיים ואינם מצדיקים את אי הבאתם בחשבון לצורך קיום "דרישת השליש", נוכח היותם פגמים מינוריים וטכניים. בנוסף קבע כי אין מקום להחיל בדווקנות את הכללים שנקבעו בעניין **אלבטוף** על מהלך ההתארגנות במקרה הנדון, נוכח העובדה שהלכת **אלבטוף** ניתנה זמן רב לאחר שהחל מהלך ההתארגנות. בכל מקרה, גם על פי הלכת **אלבטוף** יש לבחון את מהות הפגמים, משקלם והשלכותיהם, בשים לב לנסיבות המקרה. בהקשר זה יש להתחשב גם בכך שטפסי הצטרפות לארגון עובדים נוצרים בשטח בסיטואציה "לעומתית", לעתים בסתר, ולכן אין להקפיד בכל ליקוי טכני קטן. מעבר לכך. פסק דין **אלבטוף** עסק בסיטואציה של סכסוך בין שני ארגוני עובדים, וקבע כללים מפורטים בדבר האופן שבו תוכרע ההתמודדות בין שני הארגונים, וספק אם הכללים שנקבעו בו חלים בסיטואציה של ארגון עובדים יחיד הטוען ליציגות במסגרת התארגנות ראשונית.

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

96. בית הדין האזורי הוסיף כי כל טפסי ההצטרפות הועברו ל-Ynet ביום 29.4.2013, ומעבר לטענות כלליות בדבר "פגמים בטפסים" לא פירטה Ynet לפני ההסתדרות מה הם אותם פגמים נטענים. חובתו של מעסיק הבודק את טפסי ההצטרפות לארגון עובדים לפרט בפני ארגון העובדים, ברחל בתך הקטנה, מה הם הפגמים אותם מצא בטפסי ההצטרפות. אין לקבל מצב שבו מעסיק שומר את קלפיו בעניין זה קרוב לחזה, בניסיון לשלוף אותם כקלפים מנצחים אם וכאשר מביא ארגון העובדים את נושא היציגות להכרעה לפני בית הדין.

97. בית הדין האזורי קבע כי 61 עובדים הצטרפו לארגון העיתונאים, ולכן ההסתדרות לא עמדה בדרישת "השליש" ביחידת המיקוח הכללית של ynet, שכללה במועד הקובע 262 עובדים. באשר ליחידת המיקוח הזמנית, בית הדין האזורי הסתמך על עדותו של העד מטעם Ynet בהליך בעניינו של תני גולדשטיין, שלפיה הועסקו במערכת 100 עיתונאים ו-70 עובדי מערכת שעובדים במקצועות סיוע כגון גרפיקאים. על פי עדות זו, ועל פי הגדרה רחבה של המושג "עיתונאי", הועסקו ב-Ynet 170 עיתונאים, ו-61 עיתונאים מהווים 35.9% מיחידת המיקוח הזמנית, דהיינו למעלה משליש. בית הדין האזורי דחה את טענותיה של Ynet כי יחידת המיקוח מונה מספר גדול יותר של עובדים, וכי חלק מהמצטרפים לארגון העובדים אינם עיתונאים.

98. Ynet טענה כי לא היה מקום להכיר בארגון העיתונאים כארגון העובדים היציג, וזאת ממספר טעמים. ראשית, הודעת היציגות שמסר ארגון העובדים ביום 20.5.2012 פסולה, נוכח העובדה שלא צורפו אליה טפסי ההצטרפות של העובדים ואף לא רשימה שמית של המצטרפים לארגון העובדים. שנית, בית הדין שגה בקביעת גודל יחידת המיקוח, עת קבע את גודלה על סמך עדות בפרשת תני גולדשטיין. שלישית, בית הדין האזורי טעה בכך שבדק את נתוני המצטרפים לפי מועד הגשת הבקשה, והתייחס בו זמנית לשלושה מועדים – מועד הודעת היציגות (20.5.2012), מועד מסירת הטפסים למעסיק (29.4.2013) ומועד הגשת הבקשה לבית הדין – אוגוסט 2013. בהקשר זה נטען כי ארגון העובדים רשאי להוסיף ולהחתים חברים לאחר המועד בו מסר הודעת יציגות, ואף לבקש כי עניין

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

היציגות ייבחר ביחס למועד מאוחר יותר, אולם הוא אינו רשאי לטעון לשני מועדים בו זמנית או למועדים חלופיים. **רביעית**, בית הדין האזורי טעה בקובעו כי הפגמים החמורים שנפלו בטפסי ההצטרפות הינם "מינוריים וטכניים". אין מדובר בליקויים טכניים אלא בליקויים מהותיים. בין היתר נטען כי היו עובדים שעזבו, עובדים שחתמו לאחר יום 20.5.2012 וביטולי חברות, וכל אלה חייבו בדיקה מעמיקה ויסודית שבית דין האזורי לא ערך.

99. לאחר בחינת טענות הצדדים וכלל החומר שבתיק, אנו קובעים כי צדק בית הדין האזורי בקביעתו כי ההסתדרות היא הארגון היציג של העיתונאים ב-Ynet.

פסלות הודעת היציגות נוכח העובדה שלא צורפו לה טפסי ההצטרפות:

100. Ynet **טענה** בהסתמך על הלכת **אלבטוף**, כי הצגת טפסי ההצטרפות של העובדים החברים בארגון העובדים היא תנאי הכרחי לטענת היציגות ולתקפותה. **ההסתדרות** טענה כי הכללים שנקבעו בהלכת **אלבטוף** חלים עת מדובר בסכסוך בין ארגוני בין שני ארגוני עובדים, ואין להחיל את כולם עת מדובר בסכסוך בין ארגון עובדים לבין המעביד. עת מדובר במהלך של התארגנות ראשונית ארגון העובדים אינו חייב למסור למעביד רשימה שמית או טפסי ההצטרפות, אם קיים חשש כי מהלך כזה יפגע בתהליך ההתארגנות מסיבות שונות: חששם של העובדים להיחשף; הפעלת לחצים של המעסיק על העובדים. ההסתדרות הציעה אותה עת פתרון – בדיקת הטפסים על ידי גורם ניטרלי, ומדובר בפתרון ראוי. במועד מאוחר יותר, הסכימו העובדים למסירת טפסי ההצטרפות ל-Ynet, והם צורפו למכתב בא כוח הארגון מיום 29.4.2013.

101. בעניין זה מקובלת עלינו עמדת ההסתדרות, שלפיה אין לפסול את הודעת היציגות בשל העובדה שלא צורפה אליה רשימה שמית של העובדים שהצטרפו לארגון העובדים או טפסי ההצטרפות.

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

102. אכן, כפי שנקבע בפסיקה, **"דרך המלך להוכחת חברות בארגון עובדים הינה הגשת טופס ההצטרפות אליו"** [עניין הורן את לייבוביץ]. אולם במקרים מסוימים ניתן לסטות מדרך המלך. ניסיון החיים מוכיח כי במקרים רבים נתקל ניסיון התארגנות של העובדים בתגובה של המעסיק שתכליתה לסכל את מימוש זכות ההתארגנות, ובכלל זה מופעל לחץ על העובדים לבטל את הצטרפותם לארגון העובדים, וננקטים מהלכים שונים כנגד עובדים המעורבים בהתארגנות. לפיכך, ככל שהעובדים חוששים ממסירת שמותיהם למעסיק בטרם הוכרעה שאלת היציגות ומבקשים מארגון העובדים להימנע מכך, או ככל שקיים לארגון העובדים חשש ממשי כי מסירת רשימת המצטרפים וטפסי ההצטרפות תסכל את מהלך ההתארגנות, רשאי ארגון העובדים שלא לצרף להודעת היציגות את רשימת העובדים וטפסי ההצטרפות, ולבקש כי בדיקת היציגות תיעשה בדרך אחרת, כגון על ידי בדיקת גורם שלישי ניטרלי. בהקשר זה נציין כי בעניין הורן את לייבוביץ קבע בית הדין כי אף שדרך המלך להוכחת הצטרפות לארגון עובדים היא הגשת טופס ההצטרפות אליו, **"אין בדבר כדי למנוע מבית הדין למנות שליח מטעמו שיקיים מפקד חברים בין עובדי המפעל"**.

103. Ynet הסתמכה על הקביעה בעניין אלבטוף שלפיה **"הארגון המתחרה חייב להמציא הודעה כדין למעסיק על טענתו בדבר היותו ארגון העובדים היציג במקום העבודה. בנוסף, ובד בבד חייב הארגון המתחרה להודיע על טענת היציגות לארגון העובדים הקיים, בצירוף רשימת החברים בו, והעתקים מטפסי ההצטרפות של העובדים כשהם חתומים כדין"**. אנו סבורים, כי אין להסיק מהפסיקה בעניין אלבטוף כי הודעת יציגות למעסיק שלא צורפו לה טפסי ההצטרפות פסולה ולכן בטלה. בעניין אלבטוף נקבעו **"הכללים המנחים להתנהלות ארגוני עובדים בנסיבות של התמודדות בינארגונית באותו מקום העבודה לעניין הסכם קיבוצי מיוחד"**, ואין להחיל אוטומאטית את הכללים שנקבעו בו במקרה בו ארגון עובדים יחיד טוען ליציגות במקום עבודה בלתי מאורגן. נציין, כי מהקטע בעניין אלבטוף עליו הסתמכה Ynet עולה כי את הטפסים יש לצרף רק להודעה לארגון העובדים הקיים, וגם מסיכום הכללים שנקבעו בפסק דין (בסעיף 59 לפסק הדין פסקאות 3 ו-4) עולה כי החובה למסור

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

את הטפסים היא כלפי ארגון העובדים היציג הקיים. הטעם לכך ברור. בהנחה שמדובר בשני ארגוני עובדים אותנטיים שאף אחד מהם אינו ארגון "מטעם" המעסיק המשתף עמו פעולה ומוסר לו מידע, אין חשש ממסירת טפסי ההצטרפות לארגון העובדים המתחרה. אולם, לעתים, שונים הם פני הדברים עת מדובר במסירת טפסי ההצטרפות למעביד במהלך של התארגנות ראשונית.

104. ומן הכלל אל הפרט:

104.1. במקרה הנדון, קבע בית הדין האזורי כי **"הוכח בפנינו שאי העברת הטפסים נבעה מחשש כן ואמיתי של העובדים המתארגנים מפני תגובת Ynet לדבר הצטרפותם לארגון, בין היתר על רקע פרשת תני גולדשטיין.... עוד הוכח בפנינו שהעברת הטפסים בפועל נעשתה רק לאחר שבוצעו שיחות שכנוע אישיות של נציגות העובדים עם כל אחד ואחד מהעובדים שהצטרף, שהשתכנעו לאזור אומץ ולאפשר את חשיפת שמותיהם בפני ההנהלה, בין היתר על רקע החשש הגובר מפני פיטורים ושינויים מבניים..."**. על פי קביעתו העובדתית של בית הדין, שאין מקום להתערב בה, הייתה הצדקה עניינית להימנעות ארגון העיתונאים מהעברת הטפסים.

104.2. כאמור, טפסי ההצטרפות הועברו ל - Ynet בצירוף למכתבו של ארגון מיום 29.4.2013, כך שהייתה ל-Ynet אפשרות לבדוק את טפסי ההצטרפות ולגבש את עמדתה בנוגע לטענת היציגות.

105. שתי הערות לעניין המועד הקובע:

105.1. בשלב הדיון בערעור, לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי יש לבחון את טענת היציגות ביחס ליום 20.5.2012, המועד בו שלח ארגון העיתונאים את טענת היציגות. לפיכך, לא נדרשת הכרעה בשאלת המועד החלופי – אפריל 2013. יחד עם זאת, נציין כי בפסק הדין בסכסוך הבין ארגוני נפסק כי **"ככלל, גם אם לגבי המועד הקובע אין להכריז על ארגון עובדים כארגון יציג, משלא עמד נכון למועד הקובע בדרישות חוק הסכמים קיבוציים, הרי שאין מניעה שלאחר פרק זמן מסוים, יוכל אותו ארגון עובדים לשוב ולטעון ליציגותו באותו מקום עבודה,**

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

וייקבע מועד קובע חדש בהתאם". לפיכך, לא הייתה מניעה כי ארגון העיתונאים יבקש לבחון את היציגות בהתייחס ליום 29.4.2013.

105.2. כאמור, הודעת היציגות נמסרה ביום 20.5.2012, והבקשה בסכסוך קיבוצי בה נתבקש פסק דין הצהרתי כי ארגון העיתונאים הוא ארגון העובדים היציג ב-Ynet הוגשה לבית הדין בחודש אוגוסט 2013. בעניין הורן את לייבוביץ נפסק כי **"ניסיון החיים מלמד כי ארגון העובדים לא מגיש תובענה לבית הדין לעבודה כפעולה ראשונה המצביעה על מעמדו כארגון יציג, אלא דורש מהמעסיק לנהל עמו משא ומתן. ברי, כי אין לעודד הגשת תובענות מסוג זה בטרם מיצו הצדדים את הליכי המשא ומתן ביניהם"**. לפיכך, אין פסול בכך שארגון העיתונאים לא הגיש תביעה לבית הדין בסמוך לאחר מסירת הודעת היציגות, ואין לראות בכך זניחת טענת היציגות, כפי שטענה Ynet בבית הדין האזורי. עם זאת, ארגון העובדים אינו יכול להגיש תביעה לבית דין בהסתמך על הצטרפות עובדים לארגון העובדים ומסירת הודעת יציגות למעסיק ללא הגבלת זמן, במיוחד בנסיבות בהן חלו שינויים במצבת כוח האדם, כך שבעת הדיון בבקשה, הודעת היציגות אינה משקפת את מצב הדברים, דהיינו מספר עובדים שהצטרפו לארגון העובדים מקרב עובדי יחידת המיקוח הרלוונטית. אנו סבורים, כי אין לקבוע כלל קשיח לעניין פרק הזמן שבין מסירת הודעת היציגות לבין הגשת הליך לבית דין לעבודה, ככל שנדרש להגיש תביעה לבית הדין לצורך הכרה ביציגות. פרק הזמן בו רשאי ארגון עובדים להסתמך על הודעת יציגות ייגזר ממכלול נסיבות המקרה: האם לאחר מסירת הודעת היציגות היה ארגון העובדים פעיל במקום העבודה; האם התנהל מו"מ בין המעסיק לבין ארגון העובדים, הן לעניין ההכרה ביציגות והן לעניין תנאי העבודה; האם חלו שינויים מהותיים במצבת כוח האדם, ללא קשר למהלכי ההתארגנות, כך שעלול להיווצר מצב שבמועד ההכרה לא מתקיימים בארגון העובדים התנאים להיותו ארגון יציג על פי סעיף 3 לחוק הסכמים קיבוציים.

במקרה הנדון, כעולה מהחומר שבתיק, ארגון העיתונאים פעל מול Ynet לאורך כל התקופה ממועד משלוח הודעת היציגות (מאי 2012), לרבות התקופה שעד

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

לחודש אפריל 2013, המועד בו נשלח המכתב אליו צורפו טפסי ההצטרפות. כך למשל, בחודש דצמבר 2012 פנה הארגון בעניין תשלום בעד עבודה בשעות חריגות במסגרת מבצע עמוד ענן. בחודש ינואר 2013 הייתה התכתבות בעניין תיאום ביקור יו"ר ארגון העיתונאים במערכת Ynet (נספח 3 לתשובת ההסתדרות להודעת הערעור).

106. **כללו של דבר:** יש לדחות את טענתה של Ynet כי הודעת היציגות מיום 20.5.2012 פסולה, נוכח העובדה שלא צורפו לה טפסי ההצטרפות. אכן, דרך המלך היא צירוף טפסי ההצטרפות או רשימת עובדים להודעת היציגות. אולם, בהתקיים נסיבות המצדיקות שלא לצרפם, הודעת היציגות אינה נפסלת בשל אי צירוף הטפסים או רשימת העובדים.

קביעת גודל יחידת המיקוח ועמידה בדרישת השליש:

107. Ynet טענה כי בית הדין האזורי טעה "טעות חמורה" בקובעו כי יחידת המיקוח של העיתונאים מונה 170 עובדים על יסוד עדותו של מר ערן טיפנברון בהליך בעניינו של תני גולדשטיין, וכי לא ניתן לקבוע ממצאים על יסוד עדות שאינה חלק מחומר הראיות שבתיק. דין טענה זו של Ynet להידחות מנימוקים שיפורטו להלן.

108. בדיון שהתקיים ביום 10.9.2013 הבהיר ב"כ ההסתדרות שלעניין גודל יחידת המיקוח, ההסתדרות מסתמכת על עדותו של מר טיפנברון בהליך בעניינו של תני גולדשטיין, שלפיה גודל יחידת המיקוח הוא 170 עובדים, ובהמשך לדין ודברים בין ב"כ הצדדים נרשם בפרוטוקול כך:

"ב"כ הצדדים: כל הפרוטוקול ייחשב כחלק ממסכת הראיות בתיק זה. לאחר שבית הדין מוסר לנו שאין מניעה לעיין בפרוטוקול בנט המשפט, איננו רואים צורך בהגשתו פיזית".

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

נוכח הסכמת Ynet כאמור לעיל, לא היה מקום להעלאת הטענה כי בית הדין קבע ממצאים עובדתיים שלא על בסיס חומר הראיות שהיה לפניו, והצגת הדברים כאילו בית הדין האזורי ללא כל בסיס **"חיבר שני מספרים שאין ביניהם קשר"** ו**"הביא מספרים מתוך תיק אחר בו השאלות היו אחרות ... ולמספר הזה אין שום יסוד וארגון העיתונאים לא טען למספר הזה"** אינה ראויה.

109. זאת ועוד. לאחר הדיון ביום 10.9.2013, הגישה Ynet את תגובתה לבקשה בסכסוך קיבוצי. למרות שהובהרה גרסת ההסתדרות, ולמרות שהוסכם כי פרוטוקול הדיון בעניינו של תני גולדשטיין הוא חלק מחומר הראיות בהליך, Ynet לא הציגה שום גרסה לעניין גודל יחידת המיקוח של העיתונאים. גם בחקירתו הנגדית התחמק מר בן טל ממסירת נתון מדויק על מספר העיתונאים העובדים ב Ynet והשיב תשובות מתחמקות לשאלה כמה עיתונאים מועסקים ב-Ynet, כגון **"מה זה עיתונאי? ישנן הגדרות בלי סוף"** (ע' 28, ש' 14); **"אני צריך לבדוק את הנתון המדויק"**; **"אני לא עוסק בספירת העובדים המייצרים תוכן"** (ע' 28, ש' 15, ש' 19 – 22). יש לדחות גם את טענת Ynet כי מעדותו של מר בן טל עולה כי גודל יחידת המיקוח הוא 200 עובדים (ע' 34 ש' 28), שכן מעדותו עלה חד משמעית כי מספר זה אינו כולל רק עיתונאים שעוסקים בייצור תוכן, אלא גם עיתונאים שעוסקים באדמיניסטרציה, שאינם חלק מיחידת המיקוח של העיתונאים. בהקשר זה יש לציין כי גם על פי תקנון הארגון יכול להיות חבר בארגון רק עיתונאי ש**"עיקר עיסוקו ו/או הכנסתו הוא בעבודה עיתונאית בכלי תקשורת או מערכת העובד בארגון"**, כך שמוסכם על שני הצדדים כי עיתונאי שאינו "מייצר תוכן" אלא עוסק באדמיניסטרציה אינו שייך ליחידת המיקוח של העיתונאים. נוסף, כי בניגוד לעמדת Ynet כי בית הדין האזורי "ערבב בין מועדים שונים", בית הדין האזורי בדק את העמידה בדרישת השליש נכון למועד משלוח הודעת היציגות – 20.5.2012, ולא הביא בחשבון עובדים שהצטרפו לארגון לאחר מועד זה או עובדים שסיימו את עבודתם לאחר מועד זה. דוקא Ynet היא זו שניסתה לערבב בין מועדים שונים, עת מצד אחד טענה שהמועד הקובע הוא 20.5.2012 ואין להביא בחשבון עובדים שהצטרפו לארגון לאחר מועד זה,

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

ומצד שני טענה שיש להפחית ממספר העובדים החברים בארגון אותם עובדים שסיימו את עבודתם ב-Ynet לאחר הודעת היציגות.

110. יש לדחות גם את טענת Ynet כי אין למנות חלק מהעובדים שהצטרפו לארגון העיתונאים, כיון שהם ממלאים תפקידים אחרים. גם בעניין זה העלתה Ynet טענות כלליות, עמומות ומעורפלות, ולא פירטה מי הם העובדים שלטענתה אינם בגדר "עיתונאים", מה תפקידם וכיו"ב. בניגוד לנטען על ידי ב"כ Ynet אנו סבורים כי היה על Ynet להתייחס לרשימה השמית שהציג ארגון העיתונאים ולנקוב בשם של אותם חברים שלגרסתה אינם בגדר "עיתונאים". משבחרה Ynet לנקוט בדרך של אי הצגת גרסה עובדתית נגדית לגרסת ארגון העיתונאים, והסתפקה בהפרחת טענות כלליות ומעורפלות, כאשר כל הנתונים מצויים בידיה, אין לה להלין אלא על עצמה על כך שלא נעשתה בחינה פרטנית של העובדים שהצטרפו לארגון העיתונאים, והאם כל אחד מהם שייך ליחידת המיקוח של העיתונאים. נוכח העובדה ש-Ynet לא פירטה מי הם העובדים שלטענתה אינם עיתונאים ואינם נמנים עם יחידת המיקוח, לא ניתן לבחון את טענתה כי ארגון העיתונאים צירף לשורותיו גם עובדים שאינם עיתונאים.

111. באשר לחמישה עיתונאים שלגביהם נטען שיש להם חברות כפולה נוגדת: כפי שהובהר בתשובת ארגון העיתונאים, אותם עיתונאים שלגביהם נטען חברות כפולה נוגדת כלל לא היו מודעים לחברותם באגודת העיתונאים, ולא שילמו לה דמי חבר. יתר על כן. אחד מאותם חמישה הוא מר תני גולדשטיין, שהיה פעיל מרכזי בארגון העיתונאים. כמו כן, לאחר הגשת עמדת אגודת העיתונאים מסרו אותם עיתונאים הודעת ביטול על חברותם באגודת העיתונאים. הנסיבות בנוגע לעובדים אלה זהות לנסיבות שנדונו בפסק הדין בסכסוך הבין ארגוני, בו נפסק כי אין לפסול את הצטרפותם לארגון העיתונאים של עובדים שהיו חברים באגודת העיתונאים, למרות שמסרו את טופסי ביטול החברות באגודת העיתונאים לאחר המועד הקובע. לפיכך, טענת Ynet שלפיה אין לכלול עובדים אלה ברשימת העובדים שהצטרפו לארגון העיתונאים - נדחתה.

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

112. טענה נוספת שהעלתה Ynet הייתה שנפלו בטפסי ההצטרפות ליקויים מהותיים, שיש בהם כדי לפסול אותם. בין הפגמים שנטענו: אי ציון שם המעסיק, אי ציון כתובתו של המעסיק, העדר שם מלא של העובד, העדר הצהרה על אמצעי תשלום ועוד. טענה זו יש לדחות הן בהיבט העובדתי והן בהיבט המשפטי.

112.1. **בהיבט העובדתי** – גם טענה זו העלתה Ynet באופן סתמי ומעורפל, ללא שפירטה איזה פגמים נפלו באיזה טופס, אלא הסתפקה בציון רשימת פגמים ומספר הטפסים בהם לטענתה נפל הפגם הנטען. Ynet גם לא זימנה לעדות את מי שעל פי הנטען בדק את הטפסים, ומר בן טל אישר בעדותו כי הוא לא בדק את הטפסים, וכן אישר כי אין מסמך המסכם באופן מסודר את הפגמים (ע' 29 ש' 15 – 23; ע' 30 ש' 6 – 16). בסיכומי הטענות מטעמה ניסתה Ynet לערוך מקצה שיפורים, והציגה פירוט של טענותיה, לרבות רשימות מסודרות, שהוגשו כנספחים לסיכומים. אולם, כל הטענות בעניין זה, לרבות הרשימות המסודרות, היה על Ynet להעלות במסגרת תגובתה לבקשת הצד בסכסוך קיבוצי ולתמוך אותן בתצהיר, שכן מדובר בטענות עובדתיות. לפיכך, Ynet לא הוכיחה את טענותיה בעניין הפגמים הנטענים.

112.2. **בהיבט המשפטי** – טענות זהות במהותן הועלו על ידי אגודת העיתונאים בסכסוך הבין ארגוני לעניין הארגון היציג בידיעות אחרונות בע"מ. טענות אלה נדחו בפסק הדין בסכסוך הבין ארגוני, בו נפסק כי –

"לא כל פגם שהטופס לוקה בו, יהיה בו כדי לפסול את כשרותו, ועל בית הדין לבחון את משקלו של הפגם הנטען בנסיבות המקרה שלפניו. לפיכך, יש להבחין בין טענות לליקויים פורמליים שנפלו בטפסים, ובין טענות לליקויים מהותיים. באמרנו ליקויים פורמליים כוונתנו, ככלל, היא לליקויים טכניים שנפלו בטפסים, אשר אין בהם כדי לפגום במידת הרצוניות והאותנטיות של ההצטרפות לארגון. בין ליקויים פורמליים אלו ניתן למנות את הליקויים הבאים: מספר תעודת זהות חסר או שגוי, שם לא ברור או בלתי קריא – זאת בתנאי

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

שאין מדובר בליקויים מצטברים, או בליקויים שיפגמו באפשרות זיהוי החותם על הטופס; פגם בכתובת המעסיק או אי ציון שמו (כאשר ברור כי מדובר בעובד שאכן מועסק בידיעות אחרונות), חתימה מקוונת על הטופס ולא חתימה ידנית (האפשרות בהתאם לחוקת ההסתדרות כאמור), טפסים שצורפו פעמיים כאשר ברשימת השמות מופיע שמו של העובד פעם אחת, ועוד. לטעמנו, ליקויים פורמליים טכניים אלו, שרובם אף תוקנו על ידי הארגון במהלך הליך זה, אין בכוחם לפסול אותם טפסי הצטרפות לארגון העיתונאים".

112.3. מעבר לאמור, מקובלת עלינו קביעתו של בית הדין האזורי כי -

"חובתו של מעסיק הבדוק את טפסי ההצטרפות לארגון עובדים לפרט בפני ארגון העובדים, ברחל ביתך הקטנה, מהם הפגמים אותם מצא בטפסי ההצטרפות. חובתו להסביר מדוע לדעתו אין להביא טופס של עובד זה או אחר במניין העובדים לצורך הוכחת יציגות. עליו להוסיף ולציין מהו בדיוק מספר הטפסים שלשיטתו הם כשרים. כל זאת, במסגרת החובות המוטלות על הצדדים למצות את כל האפשרויות ההידברות ביניהם, בעקבות קבלת פנייה מצד ארגון עובדים בדבר היותו ארגון יציג, ובמטרה למנוע התדיינות מיותרת בין הצדדים. אין להשלים עם מצב שבו מעסיק שומר את קלפיו בעניין זה קרוב לחזה, בנסיון לשלוח אותם כקלפים מנצחים אם וכאשר מביא ארגון העובדים את נושא היציגות להכרעה בפני בית דין זה".

113. כללו של דבר: טענות Ynet בדבר גודל יחידת המיקוח ועמידת ההסתדרות בדרישת השליש נדחת.

סוף דבר

בית הדין הארצי לעבודה

עס"ק 59352-10-13

114. על יסוד כל האמור לעיל ערעורה של Ynet נדחה, ומתקבל הערעור שכנגד שהגישה ההסתדרות. לפיכך, אנו קובעים כי העיתונאים הם יחידת מיקוח נפרדת, וזאת לא לתקופה זמנית אלא באופן קבוע, אלא אם תשונה כדין בעתיד. כמו כן, אנו קובעים כי ההסתדרות, הפועלת באמצעות הארגון העיתונאים, היא ארגון העובדים היציג ביחידת המיקוח של עיתונאי Ynet. כפועל יוצא מכך, על Ynet לנהל משא ומתן עם ארגון העיתונאים כאמור בסעיפים 73(ז) ו- 73(ח) לפסק דינו של בית הדין האזורי.

115. כמקובל בסכסוכים קיבוציים, אין צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ה אב תשע"ד (21 אוגוסט 2014), בהעדר הצדדים וישלח אליהם.

לאה גליקסמן,
שופטת

רונית רוזנפלד,
שופטת

ורדה וירט-ליבנה,
סגנית נשיא, אב"ד

מר משה מרבך,
נציג ציבור (מעסיקים)

מר שי צפריר,
נציג ציבור (עובדים)